

## 2. Sociální vývoj

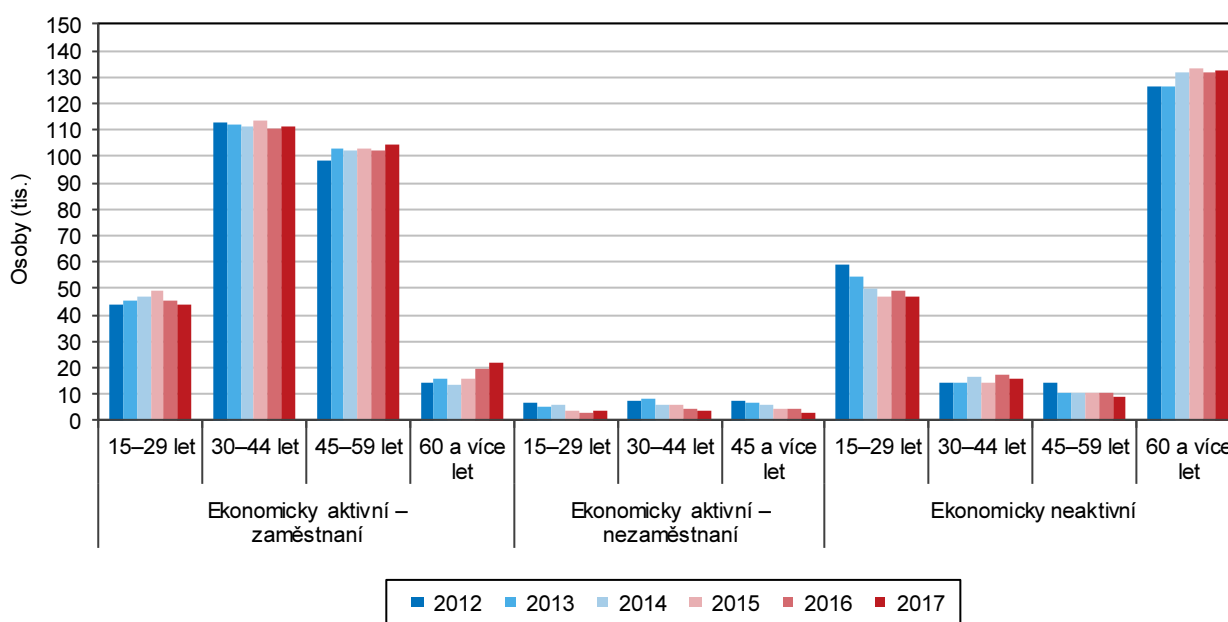
### Zaměstnanost vč. ekonomické aktivity

Nárůst pracovní síly.

V roce 2017 pokračoval pokles počtu obyvatel ve věku 15 a více let, meziroční snížení představovalo 0,4 %. Pracovní síla se v celém období vyvíjela nerovnoměrně, nejvyšší objem byl v roce 2013, kdy v kraji bylo 296,3 tis. ekonomicky aktivních osob. V loňském roce to bylo 292,1 tis. osob, meziroční zvýšení představovalo 0,6 %. Meziroční nárůst pracovní síly byl provázen snížením počtu ekonomicky neaktivních obyvatel na 204,7 tis. V roce 2017 bylo kraji 496,9 tis. osob ve věku 15 a více let, z toho pracovní sílu tvořilo 58,8 % a 41,2 % bylo ekonomicky neaktivních. Proti roku 2012 tak posílilo zastoupení pracovní síly o 1,2 procentního bodu.

**Graf 2.1. Obyvatelstvo Zlínského kraje podle ekonomické aktivity a věku**

Zdroj: ČSÚ (VŠPS)



Pracovní síla stárne.

Změny ve věkové skladbě obyvatel spolu se zvyšováním věku odchodu do důchodu se promítají i v pracovní síle. Zatímco v roce 2000 se osoby do 30 let podílely na pracovní síle 27,0 %, v roce 2017 to bylo 16,3 %. Naopak podíl osob ve věku 60 a více let vzrostl za stejné období z 2,0 na 7,6 %. V této kategorii vzhledem k rozdílnému věku při odchodu do důchodu výrazně převažují muži, ženy představují jen 35,3 %. Nejsilnější je kategorie 30 až 44 let, tvoří 39,4 % objemu pracovní síly.

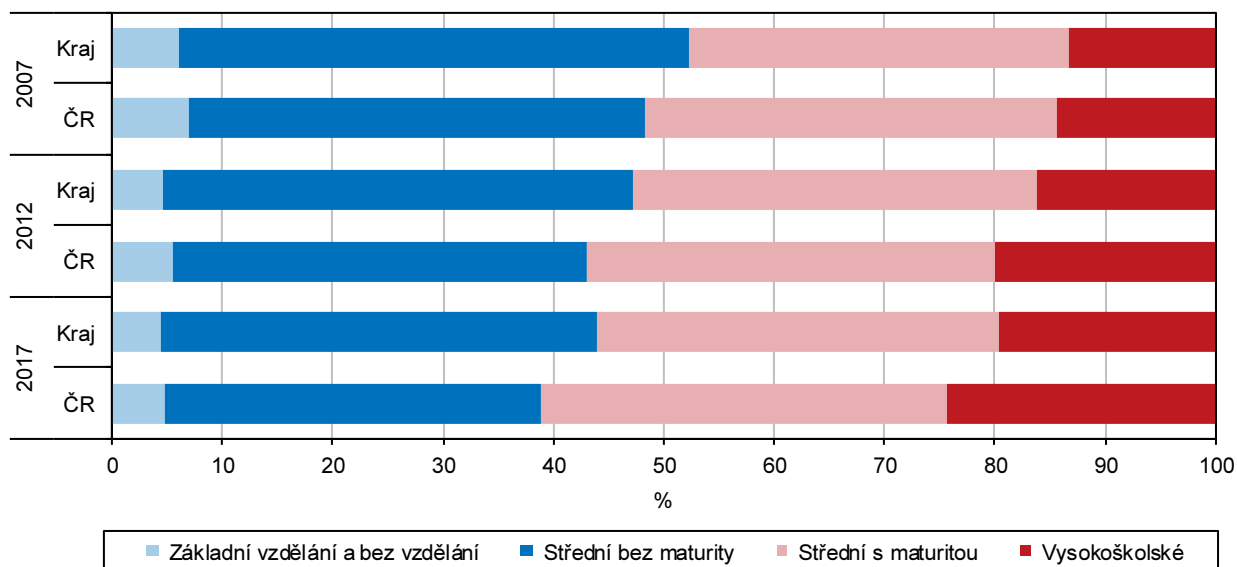
Vzdělanost pracovní síly se zvyšuje.

V pracovní síle jsou nejvíce zastoupeny osoby se středním vzděláním, v roce 2017 se středním vzděláním bez maturity představovaly 37,2 %, s maturitou 33,3 %. Změna struktury pracovní síly podle vzdělání se proti roku 2012 výrazně projevila ve vysokoškolském vzdělání, kde se podíl vysokoškoláků zvýšil o 2,6 procentního bodu. V absolutním vyjádření jde o nárůst o 10,4 tis. na 57,6 tis. osob a zásluhu na něm měly především ženy, které se na přírůstku podílely zhruba dvěma třetinami. Nejvyšší pokles podílu ekonomicky aktivních osob byl zaznamenán ve skupině se základním vzděláním a bez vzdělání (o 2,7 procentního bodu). Mírně posílilo zastoupení osob se středním vzděláním s maturitou na úkor osob se středním vzděláním bez maturity.



**Graf 2.2. Pracovní síla (zaměstnaní a nezaměstnaní) podle vzdělání ve Zlínském kraji a ČR**

Zdroj: ČSÚ (VŠPS)

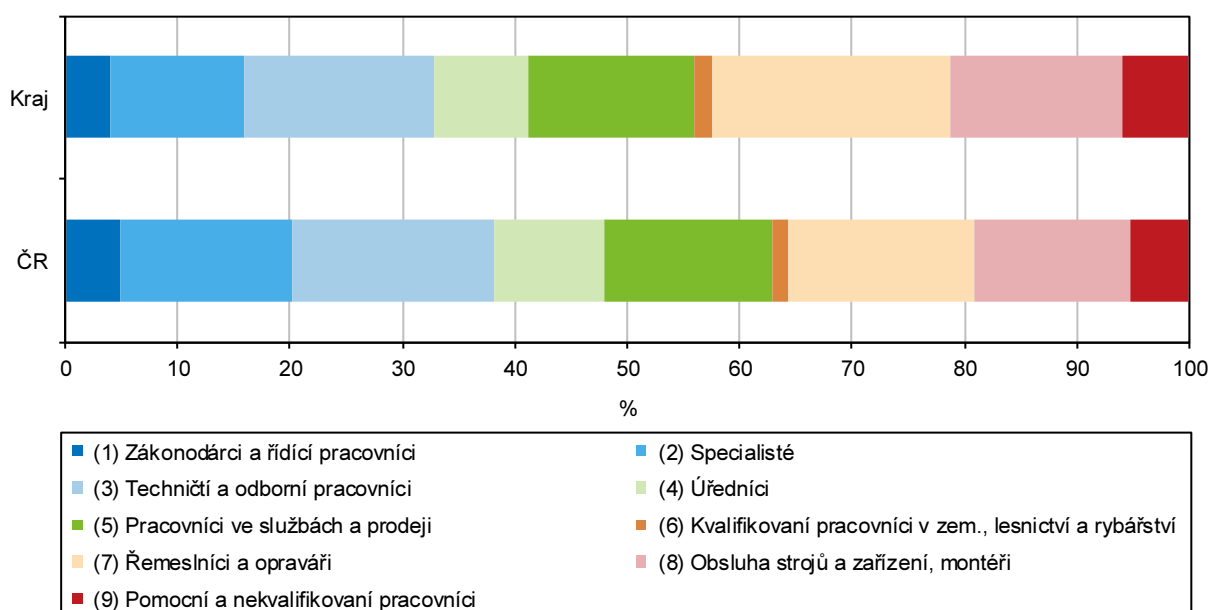


Posiluje zastoupení zaměstnaných.

Rozhodující složkou pracovní síly jsou zaměstnaní v národním hospodářství, jejich počet v roce 2017 dosáhl maxima za celé období, 281,7 tis. osob. Proti roku 2012 se počet zaměstnaných zvýšil o 4,8 %, tedy o 12,9 tis. osob. Zastoupení v objemu pracovní síly vzrostlo na 96,4 %, což je o 3,8 proc. bodu vyšší podíl než v roce 2012. V počtu zaměstnaných převažují muži, jejich podíl byl nejvyšší na počátku sledovaného období, v posledních dvou letech představoval 56,0 %. Zatímco u mužů dosáhl počet zaměstnaných nejvyšší hodnoty v roce 2017 (157,7 tis. osob), u žen to bylo v roce 2015 (124,2 tis. osob).

**Graf 2.3. Zaměstnaní podle hlavních tříd klasifikace zaměstnání CZ-ISCO ve Zlínském kraji a ČR v roce 2017**

Zdroj: ČSÚ (VŠPS)

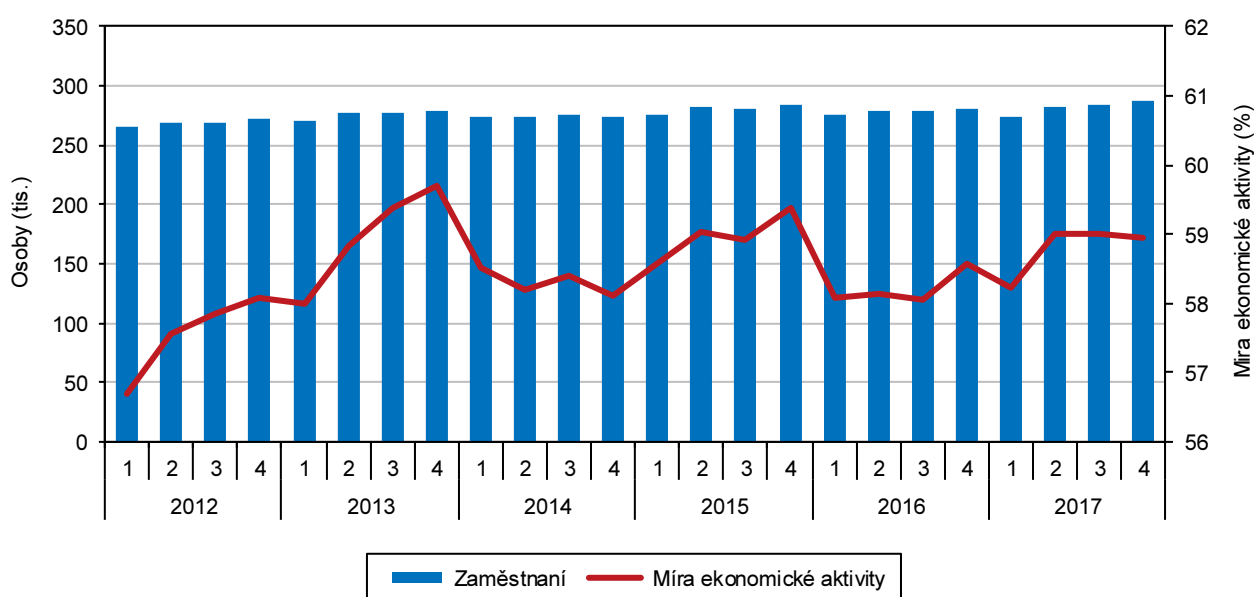


Ve struktuře zaměstnaných převládají zaměstnanci.

Podle postavení zaměstnaných v zaměstnání (CZ-ISCE) v rozmezí let 2012 až 2017 vzrostly počty zaměstnanců vč. členů produkčních družstev o 5,2 %. Ještě vyšší nárůst byl zjištěn u skupiny pracujících na vlastní účet, a to o 6,7 %. Ve skupině zaměstnavatelů došlo ke snížení o 1,9 % a hodnota tak klesla pod úroveň roku 2012. Počet pomáhajících rodinných příslušníků se snížil v daném období o více než polovinu. Strukturu tento vývoj výrazně neovlivnil, zaměstnanci v roce 2017 představovali 84,6 % zaměstnaných, pracující na vlastní účet 12,2 % a zaměstnavatelé 3,0 %. Podle klasifikace zaměstnání (CZ-ISCO) se v roce 2017 proti roku 2012 nejvíce zvýšily počty zaměstnaných ve skupině specialisté, a to o 126,7 tis. osob, úředníci o 54,5 tis. osob, obsluha stojů a zařízení o 49,5 tis. a ve skupině pracovníci ve službách a prodeji o 42,2 tis. osob.

**Graf 2.4. Zaměstnaní a míra ekonomické aktivity ve Zlínském kraji podle čtvrtletí**

Zdroj: ČSÚ (VŠPS)



Meziroční nárůst míry ekonomické aktivity.

Míra ekonomické aktivity meziročně vzrostla na 58,8 %, tedy o 0,6 proc. bodu a byla 1,4 procentního bodu pod republikovou úrovní. V mezikrajském srovnání byla čtvrtá nejnižší. Proti roku 2012 míra ekonomické aktivity vzrostla o 1,2 proc. bodu. Přetrvává ale výrazný rozdíl v míře ekonomické aktivity mužů a žen. U mužů byla 67,8 %, u žen 50,3 %.

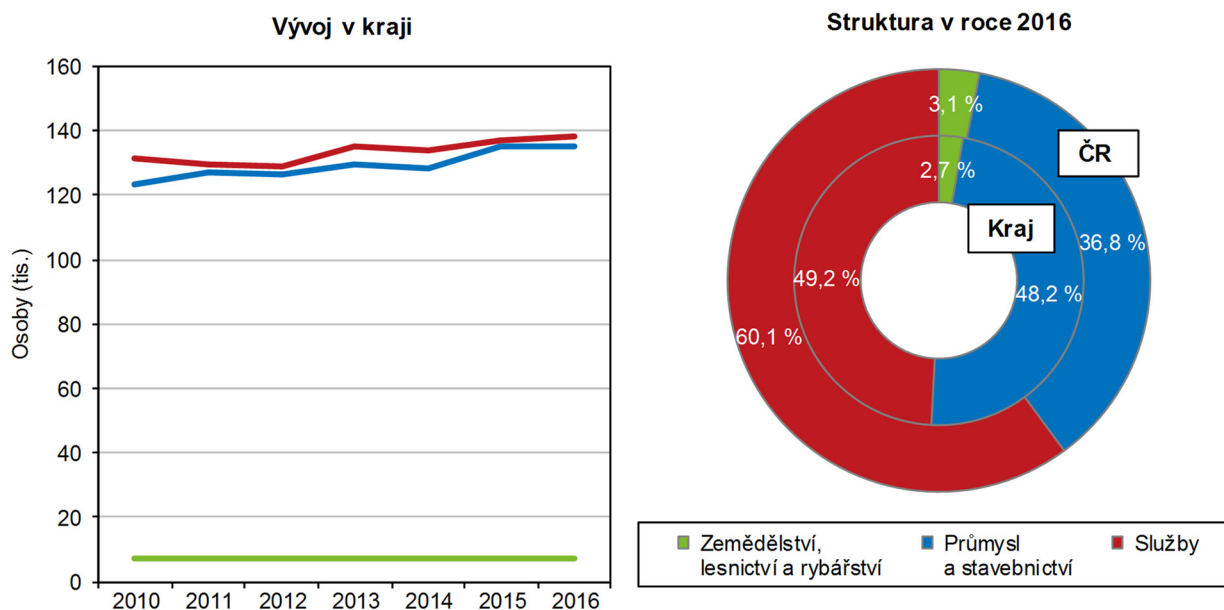
Nejvíce osob je zaměstnáno ve zpracovatelském průmyslu.

Z hlediska sektorů ve struktuře zaměstnaných vzrostl v daném období počet zaměstnaných v sekundárním sektoru o 10,3 %, v primárním sektoru o 4,5 % a v terciárním došlo k poklesu o 0,6 %. Nejvíce osob pracuje ve zpracovatelském průmyslu, a to 38,6 %. Následuje velkoobchod o maloobchod s podílem 12,1 % a stavebnictví s 8,3 %. Nejrychlejší nárůst zaměstnaných proti roku 2012 zaznamenalo odvětví informační a komunikační činnosti, ve kterém počet osob vzrostl o 62,2 %. V porovnání s rokem 2012 se nejvíce zvýšil počet zaměstnaných ve zpracovatelském průmyslu, o 11,7 tis. osob. V oblasti vzdělávání vzrostl počet osob o 2,2 tis. a stejný nárůst, 2 tis. osob, zaznamenalo odvětví velkoobchod a maloobchod.; opravy motorových vozidel a informační a komunikační činnosti. K poklesu o 4,0 tis osob došlo v dopravě a skladování, o 2,0 tis. osob ve skupině administrativní a podpůrné činnosti a o 1,0 tis. osob v odvětví činnosti v oblasti nemovitostí.



**Graf 2.5. Zaměstnaní pracující ve Zlínském kraji podle odvětvových sektorů**

Zdroj: ČSÚ (VŠPS)

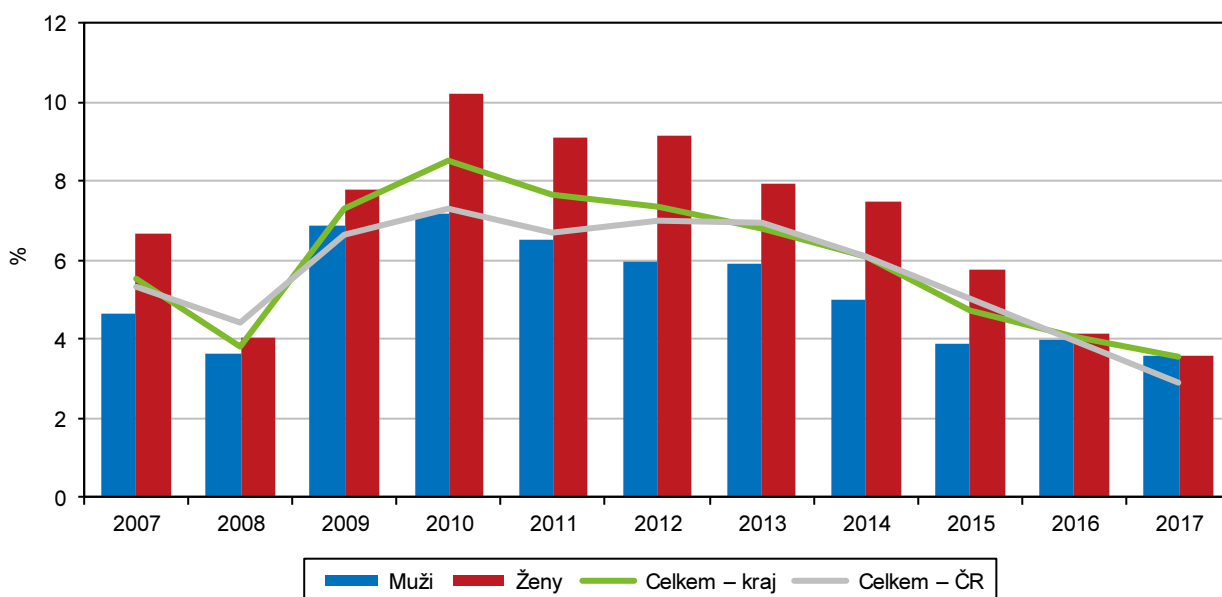


Míra zaměstnanosti meziročně vzrostla o 0,8 proc. bodu.

Míra zaměstnanosti meziročně vzrostla na 56,7 %, a představovala nejvyšší hodnotu ve sledovaném období 2012-2017. Proti roku 2012 se zvýšila o 3,4 procentního bodu. Míra zaměstnanosti mužů činila 65,4 %, žen 48,5 %. Růst míry zaměstnanosti v rámci časové řady byl vyšší u žen než mužů. U žen se míra zaměstnanosti zvýšila o 4,1 procentního bodu, zatímco u mužů jen o 2,5 procentního bodu. Proti republikové úrovni je míra zaměstnanosti v kraji dlouhodobě nižší, nejvíce se přibližovala republikovým hodnotám v letech 2013 a 2015, kdy byl rozdíl jen 0,2 procentního bodu. V mezikrajském srovnání se kraj hodnotou tohoto ukazatele řadil po dva poslední roky na 11. pozici.

**Graf 2.6. Roční průměrná obecná míra nezaměstnanosti ve Zlínském kraji**

Zdroj: ČSÚ (VŠPS)



Počet osob s druhým zaměstnáním klesl.

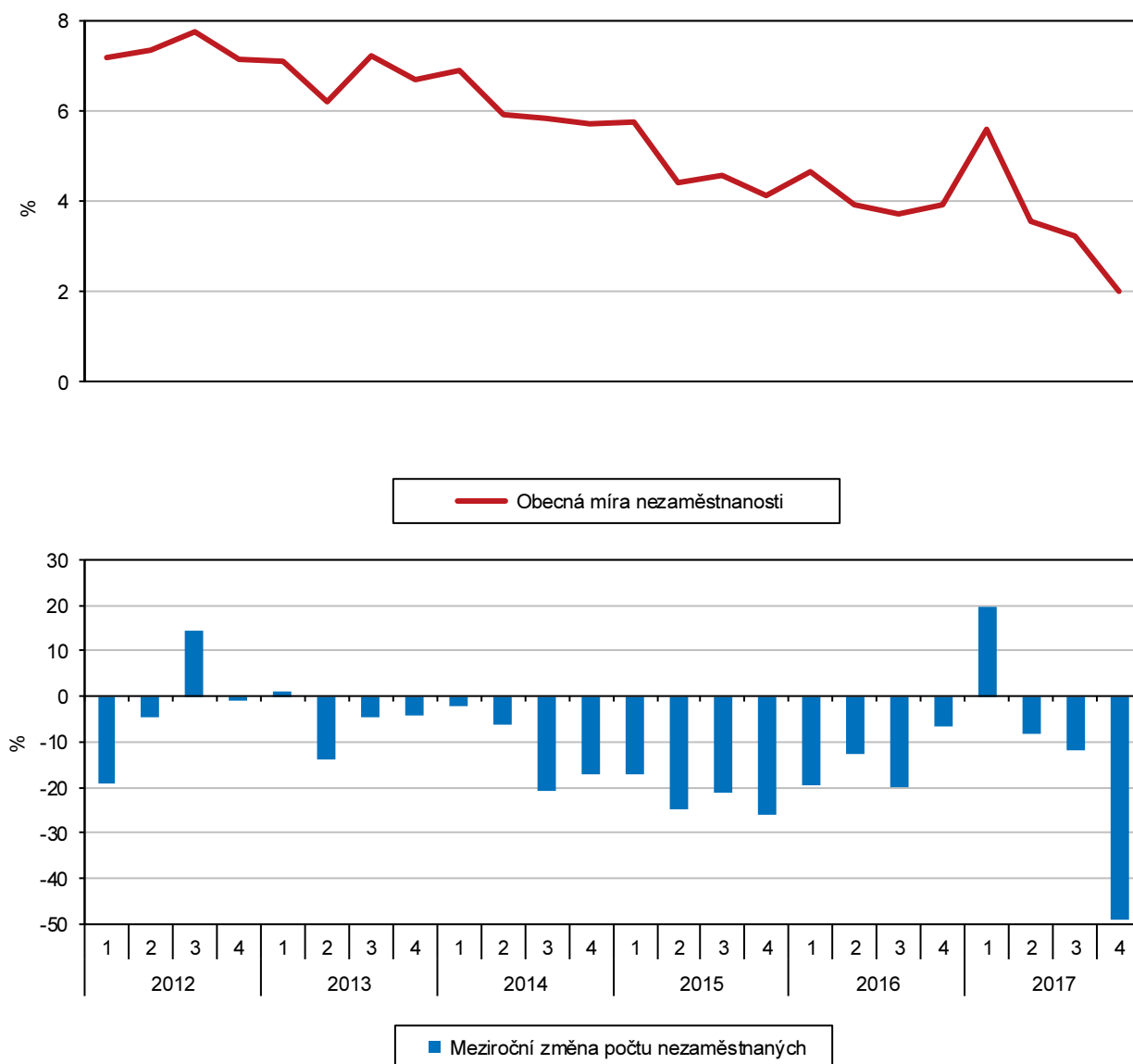
Počet osob s druhým zaměstnáním ve sledovaném období klesl o 0,3 tis. osob na 5,2 tis. Výraznější pokles byl zaznamenán u mužů, kde došlo k poklesu o 1,1 tis., naopak počet žen s druhým zaměstnáním vzrostl o 0,7 tis. osob. Z celkového počtu osob s druhým zaměstnáním v roce 2017 bylo 53,8 % mužů.

Obecná míra nezaměstnanosti klesala.

Obecná míra nezaměstnanosti v kraji každoročně klesala, v roce 2017 dosáhla 3,6 %. Zatímco na počátku sledovaného období byla hodnota v kraji (7,4 %) nad republikovým průměrem, v roce 2016 byla úroveň v kraji i republiky stejná a v roce 2017 krajská hodnota převyšovala republikový průměr. V mezikrajském srovnání se tak kraj přesunul z 8. na 3. nejvyšší pozici. Klesající trend v celém sledovaném období je zřejmý i u obecné míry nezaměstnanosti žen, zde došlo ke snížení o 5,5 procentního bodu. U mužů se pokles zastavil v roce 2015 a v roce 2016 došlo k mírnému nárůstu a v roce 2017 opět k poklesu na 3,6 %. V mezikrajském srovnání je hodnota ukazatele u mužů druhá nejvyšší, u žen sedmá.

**Graf 2.7. Obecná míra nezaměstnanosti a změna počtu nezaměstnaných podle čtvrtletí ve Zlínském kraji**

Zdroj: ČSÚ (VŠPS)



Meziroční nárůst počtu ekonomicky neaktivních osob.

Nejvyšší počet ekonomicky neaktivních osob byl v kraji v letech 2009 a 2010, kdy se pohyboval mírně pod hranicí 220 tis. osob. Ještě na počátku sledovaného období, tedy v roce 2012, bylo v kraji 214,0 tis. ekonomicky neaktivních osob. Od tohoto roku se na republikové úrovni počet ekonomicky neaktivních osob snižoval, v kraji byl vývoj nerovnoměrný, hodnota roku 2012 však už nebyla dosažena. V roce 2017 bylo v kraji 204,7 tis. ekonomicky neaktivních osob, což představuje nejnižší počet za sledované období.

Ženy tvořily téměř dvě třetiny ekonomicky neaktivních osob.

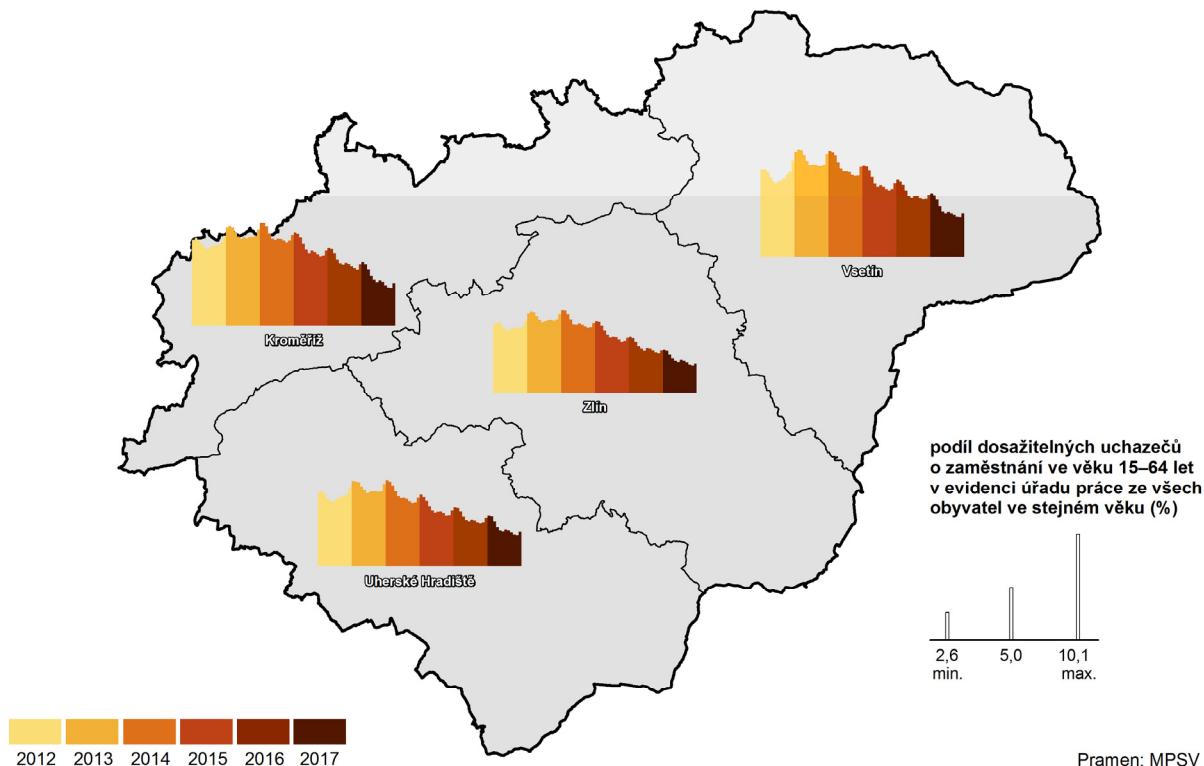
Ve srovnání s rokem 2012 se počet ekonomicky neaktivních snížil o 9,3 tis. osob. Výrazný pokles byl zaznamenán u věkové skupiny 45 až 59 let (o 35,5 %) a u skupiny osob ve věku 15-29 let (o 20,3 %). Naproti tomu u skupiny 30 až 44 let došlo k nárůstu o 9,2 % a menší nárůst byl i u osob ve věku 60 a více let, a to 5,1 %. Ve struktuře ekonomicky neaktivních vzrostl podíl osob ve věku 60 a více let na 64,7 % a klesl podíl osob ve věku 15 až 29 let na 22,9 %. Z celkového počtu ekonomicky neaktivních představují ženy 62,1 % a nejvíce jsou zastoupeny ve věkové skupině 30-44 let, kde představují 90,9 %.

### Nezaměstnanost

Počet uchazečů o zaměstnání rapidně klesl.

Ve Zlínském kraji bylo na konci roku 2017 registrováno úřady práce celkem 14 040 uchazečů o zaměstnání. Meziročně došlo ke snížení jejich počtu o 5,8 tisíc, což je o 782 umístěných osob více, než rozdíl mezi lety 2015 a 2016 (tj. o 29,3 % více; v roce 2016 to byl nárůst na rozdíl od předchozího roku o 16,9 %).

**Podíl nezaměstnaných osob v okresech Zlínského kraje v letech 2012 až 2017 (stav ke konci jednotlivých měsíců)**

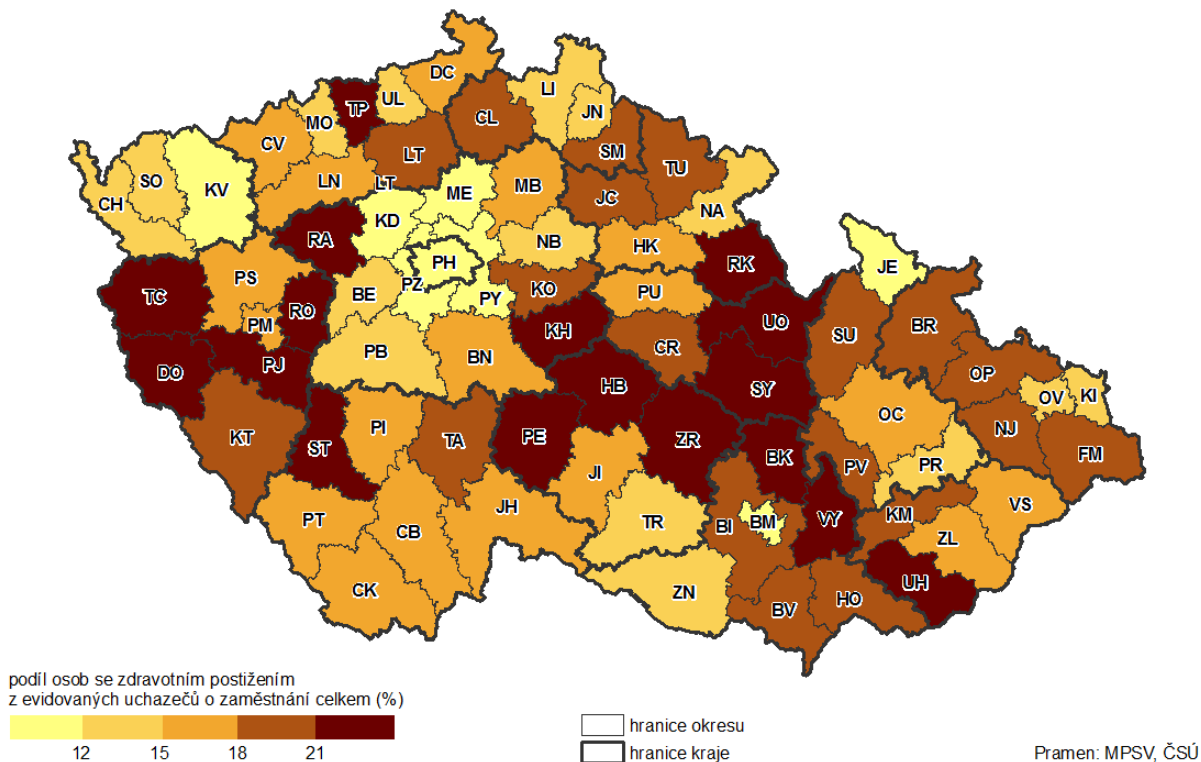


Oproti roku 2012 se počet uchazečů o zaměstnání v kraji snížil o 56,3 %. K největšímu poklesu došlo v okrese Zlín (o 58,5 %), dále na Uherskohradištsku (o 57,8 %), na Vsetínsku (o 55,4 %) a nejnižší pokles byl, ačkoliv i tak činil více než

50 %, v okrese Kroměříž (o 52,6 %). V roce 2017 tvořili z celkového počtu uchazečů 53,0 % (7 443) muži a 47,0 % (6 597) ženy. V roce 2012 bylo mužů o 1 % méně (16 696, tj. 52,0 %) a tudíž žen o 1 % více (15 404, tj. 48,0 %).

V České republice dosáhl rozdíl mezi neumístěnými uchazeči v letech 2012 a 2017 264 691 osob, tj. 51,5 %.

### Uchazeči o zaměstnání se zdravotním postižením v evidenci úřadu práce podle okresů České republiky k 31. 12. 2017



Poklesl počet uchazečů v kategorii absolventů a mladistvých.

Pokles byl zaznamenán v letech 2012–2017 u uchazečů o zaměstnání z řad absolventů a mladistvých. Na počátku období se jednalo o 2 309 osob (7,2 % z celkového počtu uchazečů). Na konci to bylo o 1 706 osob méně, tj. 603 (4,3 %). Obdobný trend byl vykázan za celou Českou republiku. Došlo k úbytku o 24 680 osob, což znamenalo pokles o 2,5 p.b.

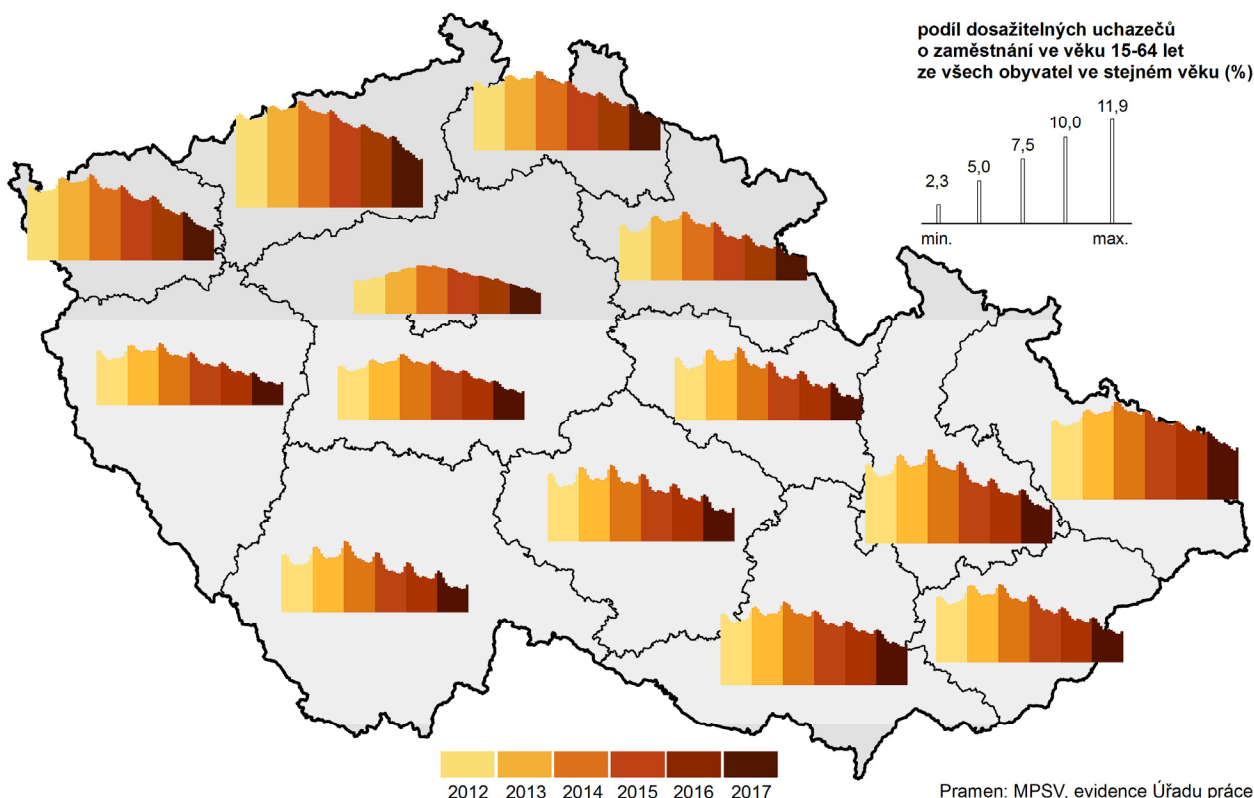
Snížil se počet uchazečů se zdravotním postižením o 1 595 jedinců. Avšak vzhledem k celkovému poklesu počtu uchazečů o zaměstnání došlo k nárůstu podílu této specifické skupiny na všech uchazečích z 13,3 % (4 270) v roce 2012 na 19,1 % (2 675) v roce 2017.

Nejvíce uchazečů o zaměstnání pochází z řad osob s výučním listem.

Vzdělanostní struktura uchazečů o zaměstnání se za sledované období nezměnila. Největší skupinu uchazečů podle vzdělání tvořily vyučené osoby (47,1 % v roce 2012; 42,5 % v roce 2017), následovali uchazeči s úplným středním vzděláním (26,0 %; resp. 26,3 %), se základním (17,3 %; resp. 19,1 %), vysokoškolským (6,7 %; resp. 8,1 %), nižším stř. vzděláním bez maturity (2,0 %; resp. 3,1 %), s bakalářským diplomem (1,7 %; resp. 2,2 %), vyšším vzděláním (0,8 %; resp. 0,8 %) a bez vzdělání (0,1 %; 0,2 %).



### Podíl nezaměstnaných osob v krajích v letech 2012 až 2017 (stav ke konci jednotlivých měsíců)



Počet dlouhodobě nezaměstnaných se snížil.

Vývojový trend u neumístěných uchazečů o zaměstnání v délce trvání více než 1 rok měl nejprve stoupající tendenci, když bylo v roce 2012 zaznamenáno 10 966 těchto osob a v roce 2013 ještě o 2 031 více (12 997 osob). Následoval mírný meziroční pokles o 1 151 uchazečů (11 846 v r. 2014). V následujících letech už docházelo ke snižování, aby se počet v roce 2017 zastavil na hodnotě 4 122 uchazečů (což byla více než polovina uchazečů z roku 2015 (8 863 osob)).

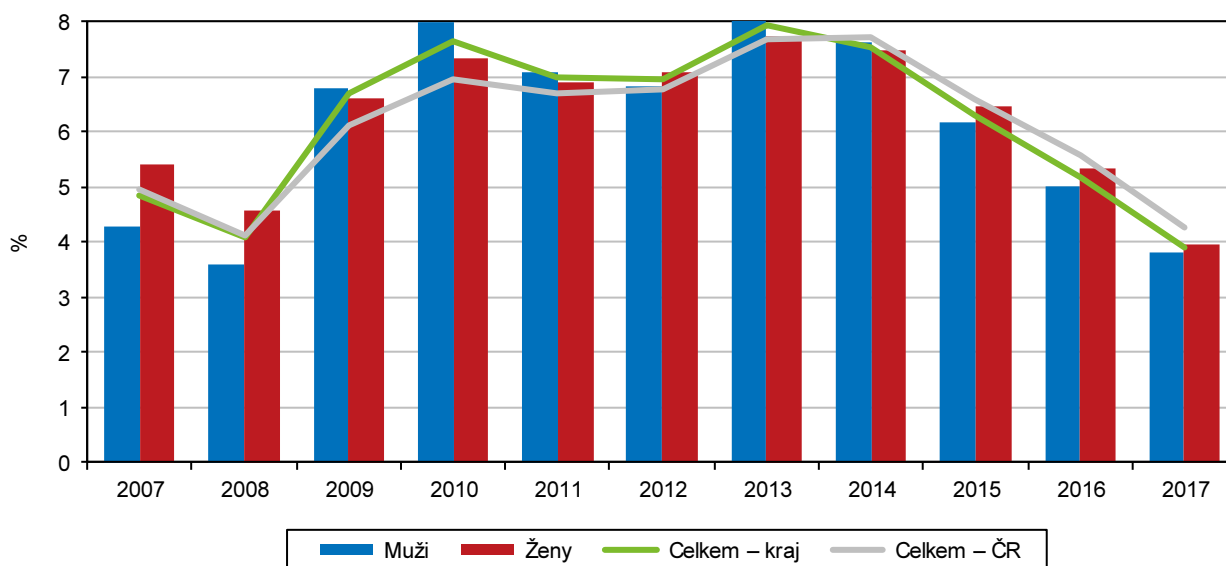
Podíl dosažitelných uchazečů poklesl.

Podíl dosažitelných uchazečů o zaměstnání ve věku 15–64 let na obyvatelstvu stejného věku podle ročních průměrů tvořil v roce 2012 v kraji 6,95 % (muži 6,82 %, ženy 7,08 %). V roce 2017 se podíl snížil na celkových 3,82 % (3,82 % muži, 3,97 % ženy). V České republice v roce 2012 činil podíl 6,76 % a v roce 2017 poklesl na 4,26 %. Zlínský kraj se v roce 2012 v tomto jevu mezi kraji zařadil na 7. příčku. Nejnižší podíl byl v Hlavním městě Praze (3,85 %), následoval Plzeňský kraj (5,44 %), Středočeský (5,69 %) a Jihočeský s Královéhradeckým krajem (shodně 5,70 %). Nejvyšší podíl byl zaznamenán v Ústeckém kraji (10,00 %). V roce 2017 se Zlínský kraj posunul v republice na 8. místo. Nejnižší podíl byl v Plzeňském kraji (2,79 %; pokles o 2,65 p.b.), pak v Hlavním městě Praze (2,91 %; snížení o 0,94 p.b.) a Královéhradeckém kraji (3,03 %; pokles o 2,67 %). Nejvyšší podíl zůstal v Ústeckém kraji (6,56 %; pokles o 3,44 %).



**Graf 2.8. Podíl nezaměstnaných osob\* ve Zlínském kraji a ČR (roční průměr)**

Pramen: MPSV



\* podíl dosažitelných uchazečů o zaměstnání ve věku 15–64 let na obyvatelstvu stejného věku

Počet volných pracovních míst prudce vzrostl.

Vývoj pracovních míst měl stoupající tendenci. Zatímco na počátku sledovaného období Zlínský kraj disponoval pouze 1 269 volnými místy, v letech 2013 a 2014 se už počet dostal přes 2 000 (2 217; resp. 2 749 míst). V roce 2015 už jich bylo 5 810 a v roce 2016 dokonce 6 528. Na konci období, v roce 2017, se v kraji nabízelo téměř 8 000 volných míst (7 975). S tímto trendem narostl i počet volných příležitostí pro absolventy a mladistvé (z 263 na 2 580 míst; navýšení o 2 317 pracovních příležitostí). Taktéž se zvýšila nabídka pro uchazeče se zdravotním postižením (ze 79 na 720 volných míst; více o 641).

U roční průměrné obecné míry nezaměstnanosti byl v kraji zaznamenán pokles. Ještě v roce 2012 činila hodnota 7,4 % (6,0 % muži, 9,1 % ženy). V roce 2017 se snížila na 3,6 % (muži i ženy shodně 3,6 %). V celé České republice byl trend stejný, na počátku daného období byla obecná míra nezaměstnanosti 7,0 % a na konci 2,9 %.

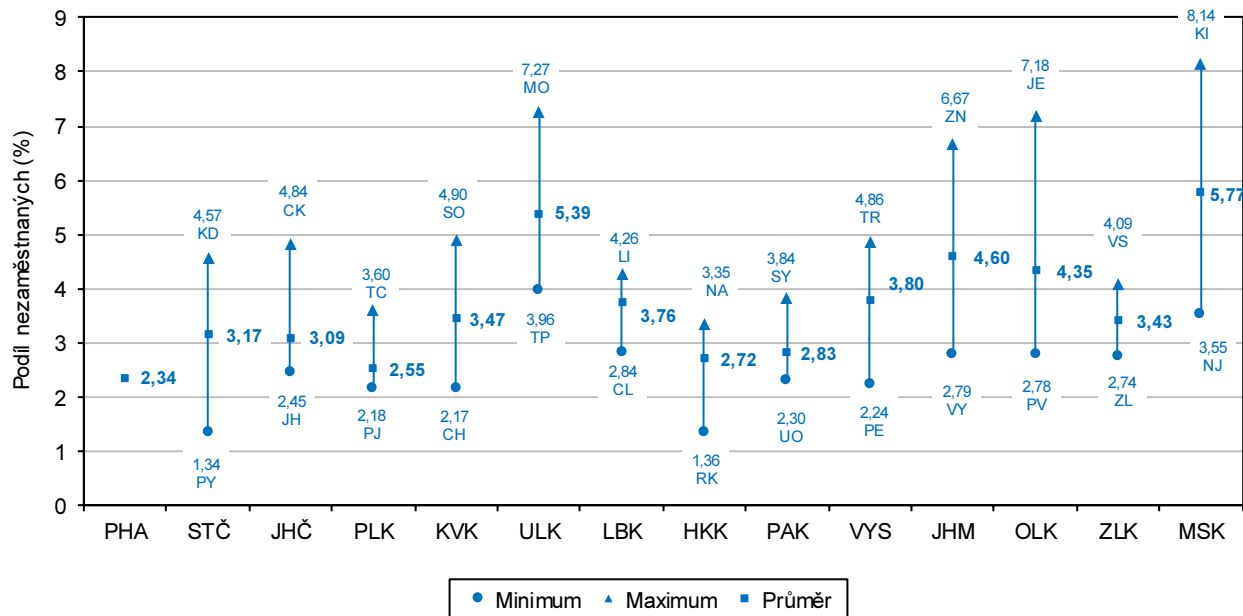
Počet uchazečů na 1 volné pracovní místo klesal.

Od roku 2012 se v kraji značně změnil počet uchazečů na 1 volné pracovní místo. Z hodnoty 25,3 uchazečů v roce 2012 došlo k poklesu v roce 2017 na 1,8 uchazeče. I ve všech okresech Zlínského kraje měl tento jev sestupnou tendenci. Nejvíce se to projevilo v kroměřížském okrese, kde oproti roku 2012 poklesl počet uchazečů z 32,3 na 2,9. Nejmenší pokles vykázal okres Zlín (z 18,0 na 1,5 uchazeče).

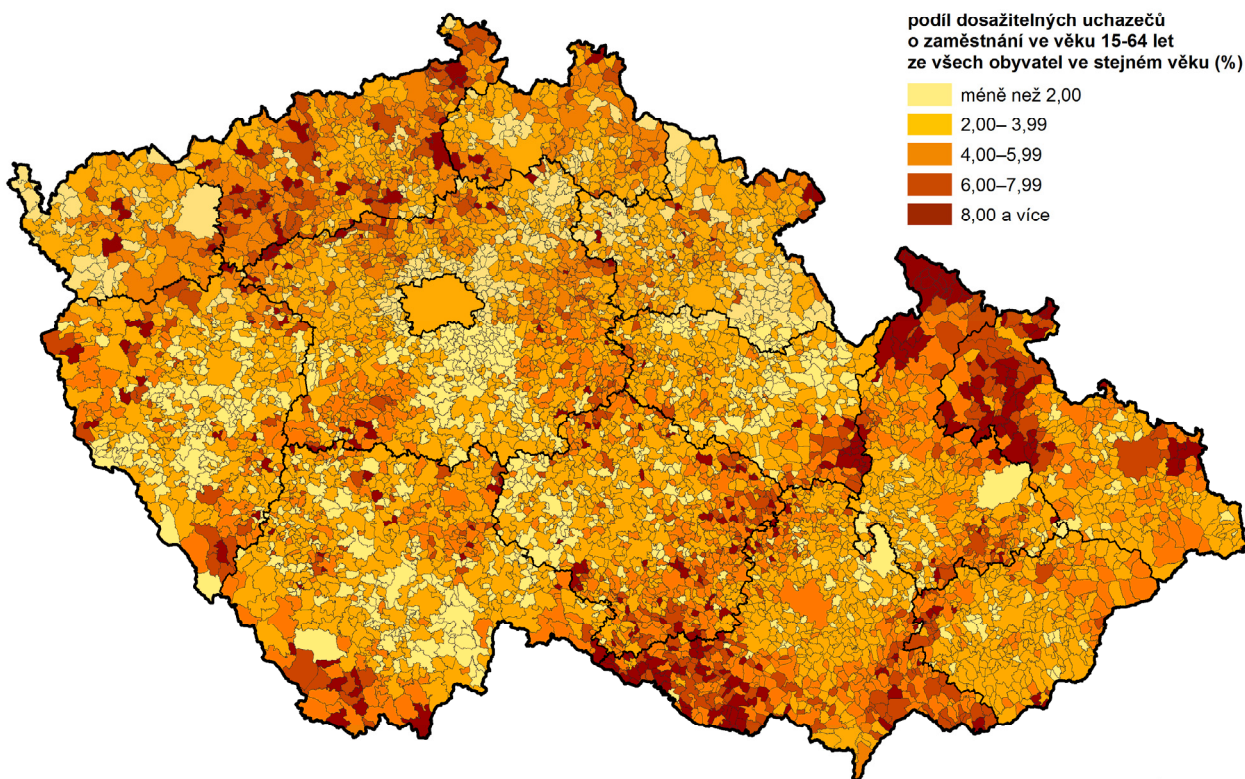


Graf 2.9. Rozptyl podílu nezaměstnaných v okresech podle krajů k 31. 12. 2017

Pramen: MPSV

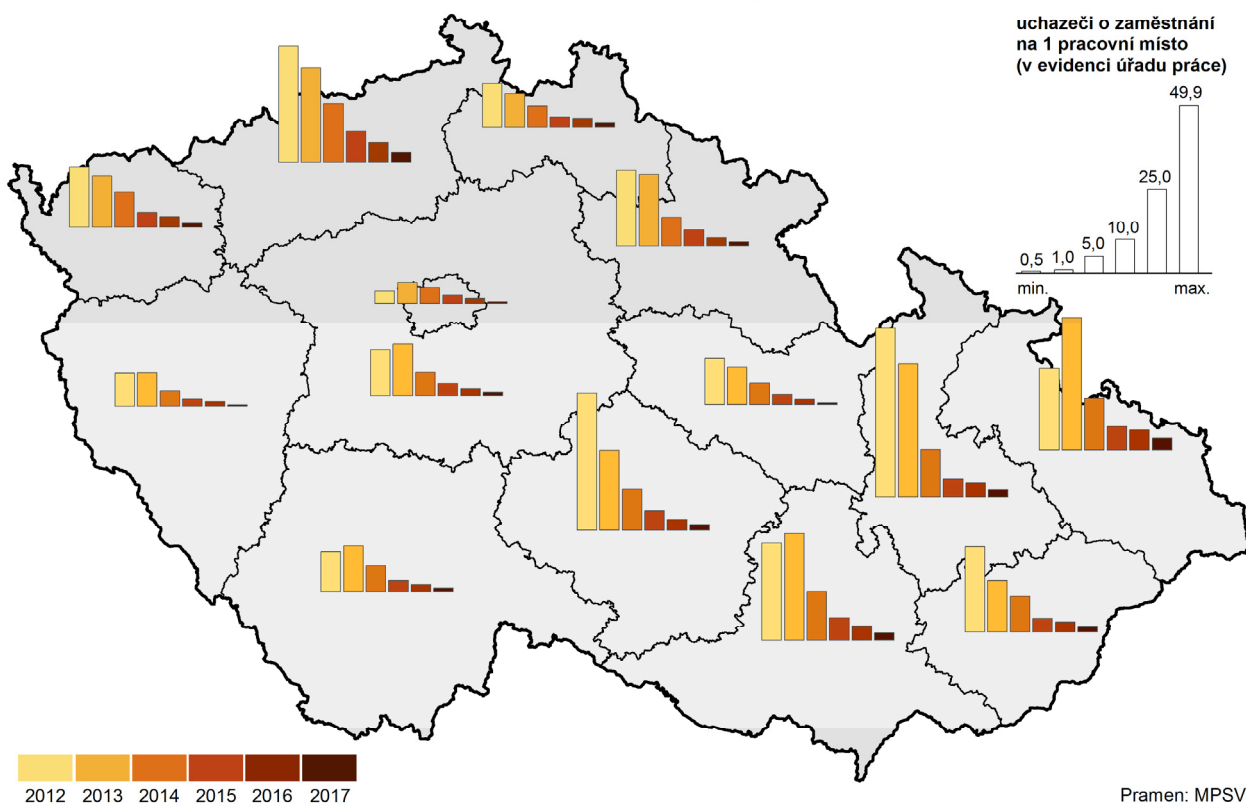


Podíl nezaměstnaných osob v obcích k 31. 12. 2017



Pramen: MPSV, evidence Úřadu práce

### Uchazeči o zaměstnání na pracovní místo v evidenci úřadu práce v krajích v letech 2012 až 2017 (stav k 31. 12.)



#### Příjmy a životní podmínky domácností

Čistý disponibilní důchod domácností má dlouhodobý rostoucí trend.

Čistý disponibilní důchod domácností (ČDDD) nám do jisté míry označuje úroveň materiálního bohatství domácností trvale bydlících v jednotlivých krajích ČR a udává se v běžných cenách. Má dlouhodobě rostoucí trend, který souvisí s vývojem ekonomiky a vývojem nezaměstnanosti. Ve Zlínském kraji kopíroval čistý disponibilní důchod domácností trend ČR, taktéž měl stoupající tendenci. V době ekonomické krize v roce 2010 klesl a následně začal opět růst. Další výjimkou byl rok 2013. Během pěti sledovaných let vzrostl v kraji o 9,7 %, což byl mezi krajemi druhý nejvyšší nárůst. Nejvyšší navýšení zaznamenali v Libereckém kraji (15,7 %), nejnižší v kraji Středočeském (9,5 %).

ČDDD domácností v přepočtu na 1 obyvatele byl v kraji v roce 2016 čtvrtý nejnižší mezi krajemi republiky.

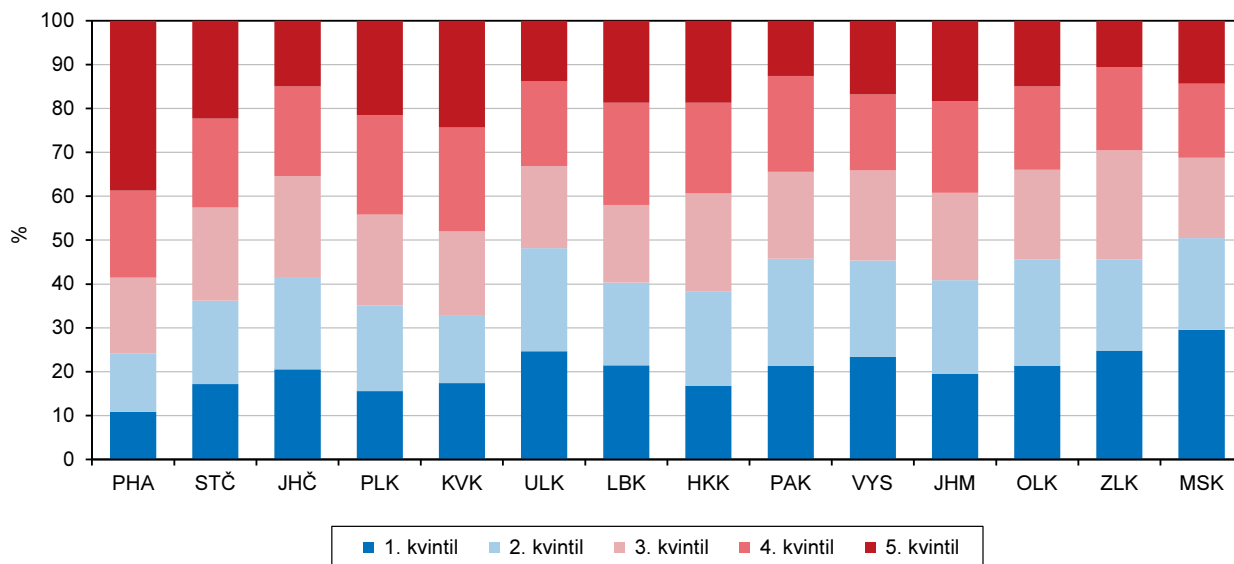
Čistý disponibilní důchod domácností v přepočtu na 1 obyvatele, kde ČR = 100 %, se pohyboval v kraji v letech 2012 až 2016 od 92,5 % v předloňském roce až po 94,9 % v roce 2015. V roce 2016 na tom nejlépe byly domácnosti v kraji Středočeském (přesahovaly ČR o 30,0 %), nejhůře v kraji Ústeckém se ztratou 12,4 %. Domácnosti ve Zlínském kraji se umístily na čtvrtém místě od konce.



**Graf 2.10. Podíl domácností v krajích podle kvintilového rozdělení domácností ČR na základě čistého peněžního příjmu v roce 2016**

Zdroj: ČSÚ (Životní podmínky 2017)

Rozdělení domácností v celé ČR	1. kvintil: 20 % domácností s nejnižšími příjmy	2. kvintil: druhých 20 % domácností	3. kvintil: třetích 20 % domácností	4. kvintil: čtvrtých 20 % domácností	5. kvintil: 20 % domácností s nejvyššími příjmy
Počet domácností v ČR	874 514	874 857	874 399	874 270	874 217
Horní hranice čistého peněžního příjmu na osobu v ČR (Kč)	122 676	146 358	175 370	230 103	x



Průměrný čistý roční peněžní příjem domácností kraje v přepočtu na osobu se během sledovaných let zvýšil o 8,1 % a mezi kraji byl druhý nejnižší.

Podle výsledků šetření Životních podmínek se hrubé peněžní příjmy domácností Zlínského kraje proti roku 2012 zvýšily o 8,5 % a činily v přepočtu na osobu a rok v loňském roce celkem 174,1 tis. Kč. U zjištěných hrubých peněžních příjmů byl největší podíl (60,6 %) tvořen ze závislé činnosti, dále pak 11,1 % z podnikání, 26,1 % činily sociální příjmy a 2,2 % připadly na ostatní příjmy. Průměrný čistý roční peněžní příjem domácností kraje v přepočtu na osobu se během sledovaných let zvýšil z 140,3 tis. Kč na 151,7 tis. Kč a mezi kraji byl druhý nejnižší. Nižší čisté roční peněžní příjmy měly domácnosti v Ústeckém kraji a to o necelé jedno procento. Od celorepublikové hodnoty byly příjmy domácností Zlínského kraje o 20,4 tis. Kč nižší. Průměrný čistý měsíční příjem na osobu se zvýšil z 11 688 Kč na 12 645 Kč.

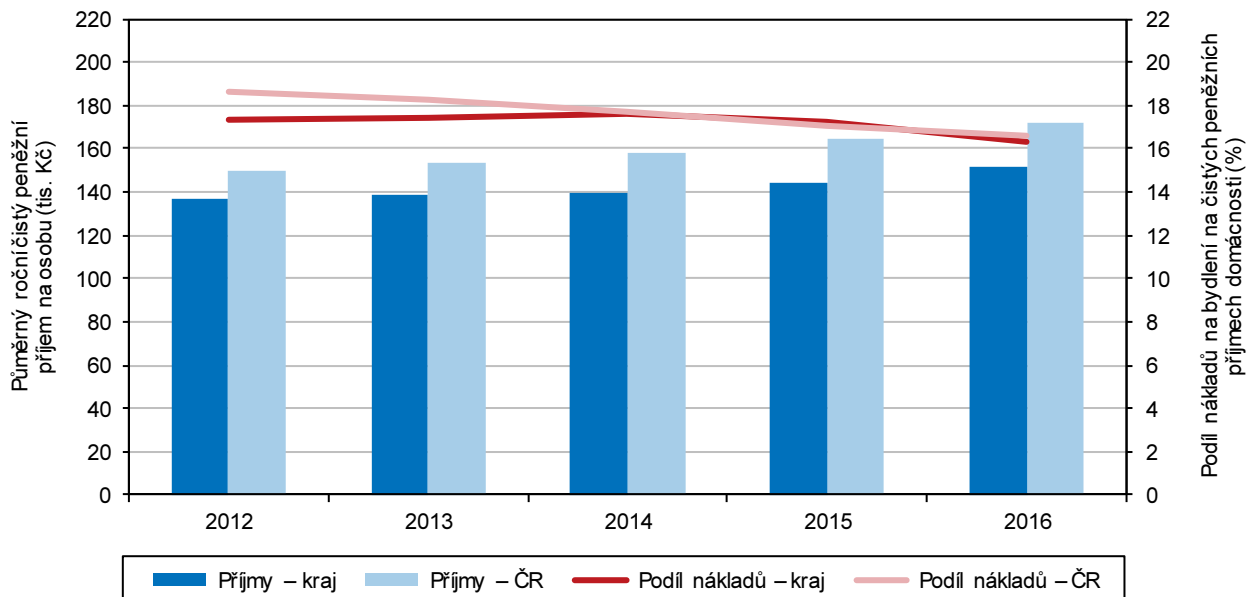
Nejvyššími položkami v nákladech na bydlení byly dlouhodobě výdaje za elektřinu a plyn.

Z vývoje vybraných charakteristik domácností Zlínského kraje je patrný každoroční nárůst měsíčních nákladů domácností na bydlení, které v roce 2017 dosáhly částky 5,2 tisíc Kč měsíčně. Vzhledem k nárůstu příjmů domácností se tak snížil podíl nákladů na bydlení na čistých příjmech domácností. Snížil se také podíl domácností, pro něž byly náklady na bydlení velkou zátěží. Poslední výsledky ukázaly, že v kraji byly náklady na bydlení zatížením pro pětinu domácností, ovšem ještě v roce 2015 to byla celá čtvrtina domácností. Nejvyššími položkami v nákladech na bydlení byly dlouhodobě výdaje na elektřinu a plyn, následuje vodné a stočné a teplo a teplá voda. A jak vnímají své finanční možnosti samotné domácnosti? Odcestovat na týdenní dovolenou mimo domov si nemohlo dovolit 26,0 % domácností, jíst obden maso 5,7 % a dostatečně vytápět byt 1,2 % domácností. Neočekávaný výdaj ve výši 10 200 Kč by nemohla zaplatit necelá čtvrtina domácností. Dle zjišťovaných subjektivních názorů jen 12,1 % domácností vychází se svým příjmem snadno nebo velmi snadno. Různou míru obtíží uvádí 83,7 % domácností, s velkými obtížemi vychází s rozpočtem 4,1 %, s obtížemi 15,7 % domácností a s menšími

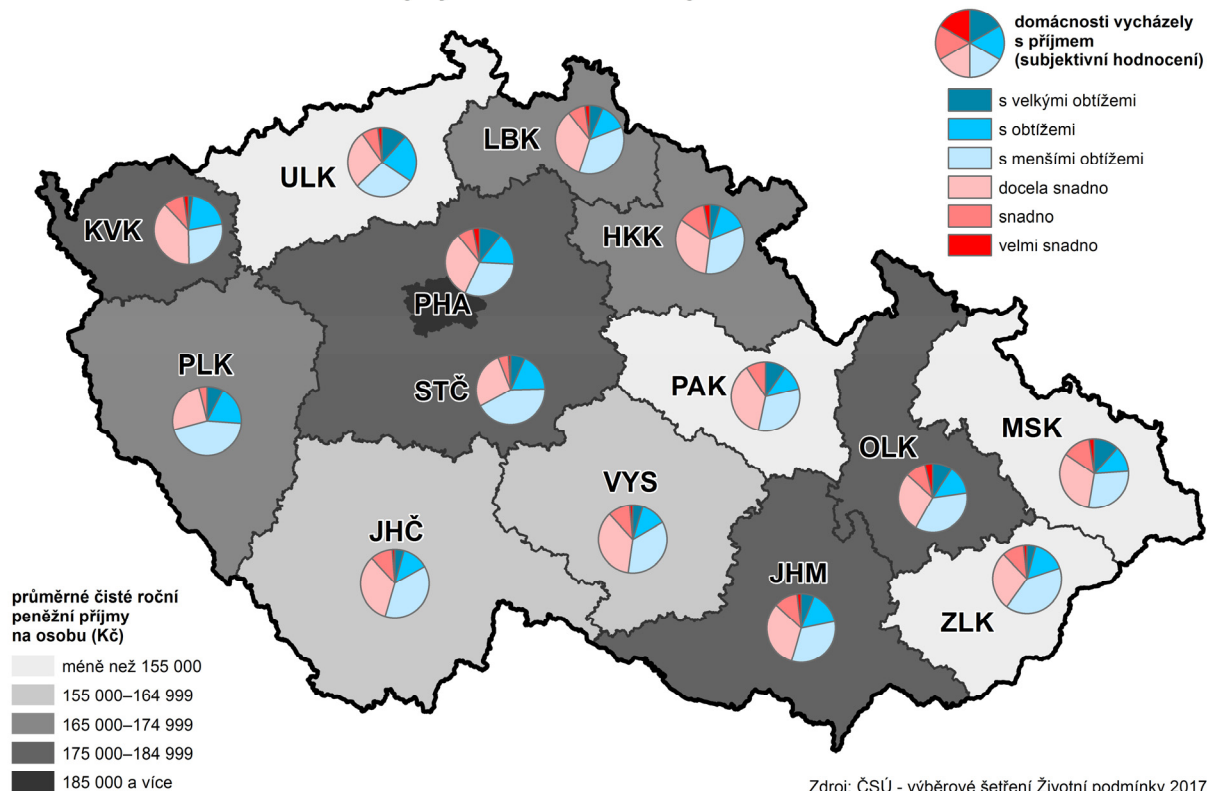
obtížemi 40,2 % domácností. Ve srovnání s ostatními kraji je ve Zlínském spolu s Plzeňským krajem druhý nejvyšší podíl domácností, pro které náklady na bydlení nepředstavují vůbec zátěž – 7,6 %. Nižší podíl domácností mají ještě ve Středočeském kraji (6,8 %).

**Graf 2.11. Příjmy domácností a náklady na bydlení ve Zlínském kraji**

Zdroj: ČSÚ (Životní podmínky)



**Příjmy domácností v krajích v roce 2016**



Jednočlennou domácnost tvořilo 23,4 % domácností, což bylo nejméně mezi kraji ČR.

Ze šetření taktéž vyplývá, že třetina domácností se skládá ze dvou osob. Jednočlennou domácnost tvořilo 23,4 % domácností, což bylo nejméně mezi kraji ČR. Bezmála polovinu domácností tvoří úplné rodiny čisté a 17,2 % úplné rodiny smíšené. Další početnou skupinou (15,8 %) byly domácnosti s jednotlivcem, které tvořily ženy.

### Úplné náklady práce

Úplné náklady práce v kraji byly pod průměrem republiky.

Úplné náklady práce na 1 zaměstnance ve Zlínském kraji v roce 2016 činily celkem 401 431 Kč ročně, měsíční náklady práce dosáhly 33 453 Kč, hodinové pak 230,9 Kč. V České republice náklady práce na 1 zaměstnance dosáhly částky 462 434 Kč ročně, resp. 38 536 Kč měsíčně, hodinové náklady činily 265,6 Kč. Měsíční náklady práce na zaměstnance ve Zlínském kraji byly ve srovnání s ostatními kraji 2. nejnižší, jen o 903 Kč vyšší než zjištěné nejnižší náklady v Karlovarském kraji.

Z celkových nákladů práce v roce 2016 připadlo 64,6 % na mzdy.

Měsíční úplné náklady práce se meziročně zvýšily o 1 373 Kč, tj. o 4,3 %. Ve sledovaném období let 2012 až 2016 meziročně poklesly náklady práce v roce 2013, v dalších letech se každoročně zvyšovaly. Z celkových nákladů práce v roce 2016 připadlo 64,6 % na mzdy za vykonanou práci, jedna čtvrtina nákladů na platby zákonného pojistného.

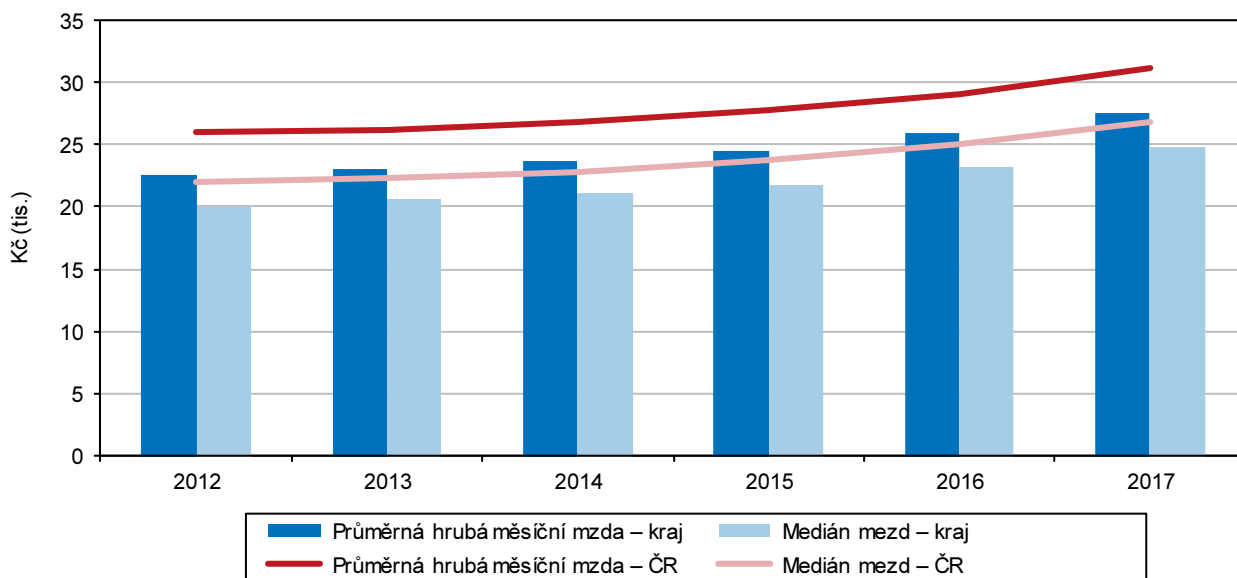
### Mzdy

Dlouhodobě nízká mzdová úroveň.

V roce 2017 dosáhla průměrná měsíční mzda v kraji 27 565 Kč. V mezikrajském srovnání tvořila třetí nejnižší hodnotu a byla jen o 566 Kč vyšší než minimum mezi kraji (Karlovarský kraj). Ve srovnání s celorepublikovým průměrem byla nižší o 3 544 Kč. Meziročně vzrostly mzdy v kraji o 6,2 %, tedy o 1 612 Kč. Proti roku 2012 představoval nárůst 22,4 % a v mezikrajském srovnání se jednalo o pátý nejvyšší nárůst. V absolutním vyjádření představoval 5 048 Kč.

**Graf 2.12. Průměrná hrubá měsíční mzda a medián mezd ve Zlínském kraji a ČR**

Pramen: MPSV, MF



Průměrné mzdy žen nejnižší mezi kraji.

I když průměrné mzdy žen vzrostly proti roku 2012 o čtvrtinu, zatímco u mužů byl zaznamenán nárůst nižší (o 21,4 %), zvýšil se rozdíl mezi průměrnou mzdou mužů a žen. V roce 2017 hodnota představovala 6 589 Kč, na počátku sledovaného období 6 025 Kč, tedy o 564 Kč méně. Ve srovnání s ostatními kraji byla průměrná mzda žen nejnižší mezi kraji. V roce 2017 dosáhla výše 23 900 Kč a představovala 78,4 % mzdy mužů. Ta činila 30 489 Kč a v mezikrajském srovnání byla čtvrtá nejnižší.

Medián mezd meziročně vzrostl o 6,8 %.

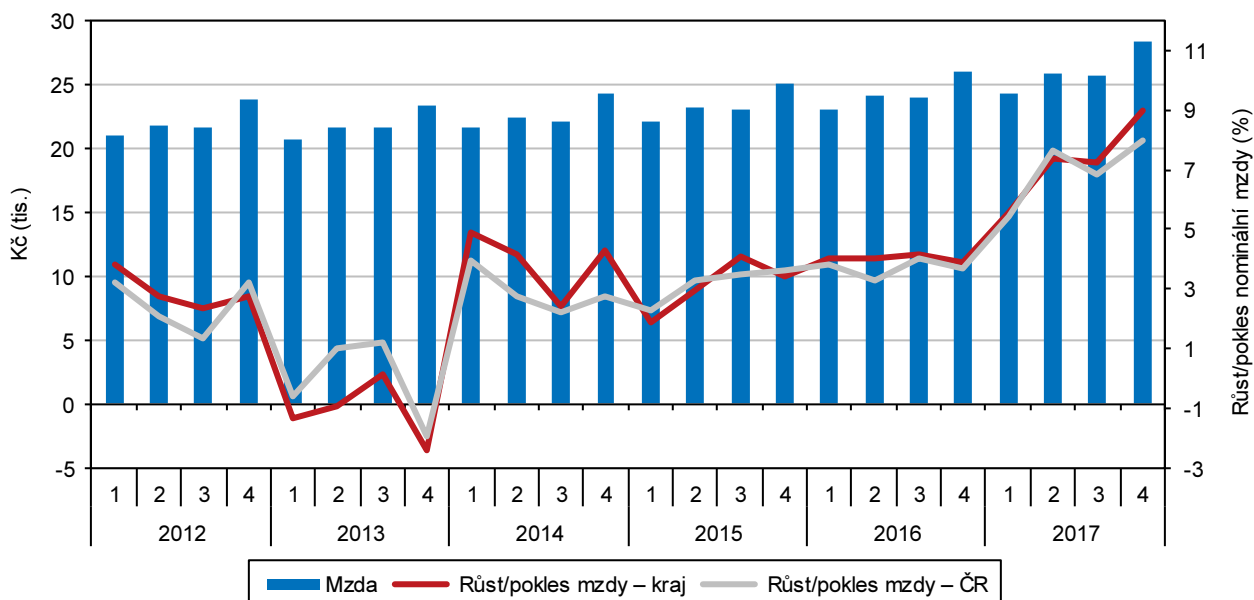
Také hodnocení mzdové úrovně krajů na základě mediánu hrubých měsíčních mezd se region řadil na nejnižší pozici mezi kraji. V roce 2017 činil medián mezd v kraji 24 814 Kč, u mužů dosahoval 27 271 Kč a u žen 22 091 Kč.

Nejrychleji rostly průměrné mzdy ve 4. čtvrtletí 2017.

Při sledování průměrných mezd podle čtvrtletí je zřejmé, že výraznější rozdíly v růstu průměrných mezd v kraji a na úrovni ČR se projevily v první polovině sledovaného období. V prvním čtvrtletí roku 2017 meziroční nárůst poprvé převýšil 5% hranici, a to v kraji i na celorepublikové úrovni.

**Graf 2.13. Průměrná hrubá měsíční mzda\*) a její meziroční změny podle čtvrtletí ve Zlínském kraji**

Zdroj: ČSÚ



\*) podle místa pracoviště; za osoby přepočtené na plně zaměstnané; v roce 2017 předběžné údaje

## Vzdělávání

Počty dětí v mateřských školách klesají.

Nárůst počtu dětí v mateřských školách v kraji se zastavil ve školním roce 2013/2014, kdy mateřskou školu navštěvovalo 20 384 dětí, v následujících letech počet klesal. V roce 2017 bylo v 316 mateřských školách v kraji zapsáno 19 890 žáků, v jedné třídě bylo průměrně 23 dětí.

Počty žáků se v základních školách zvyšují.

Meziročně vzrostl počet žáků základních škol o 696 dětí, proti roku 2011 je nárůst 3 924 dětí. Počet tříd za stejné období vzrostl o 159 na 2 616. V průměru na jednu



třídu připadá 19 žáků. Počet učitelů (v přepočtu na plně zaměstnané) v roce 2017 dosáhl 3 546,8, tedy o 35,3 více než v roce 2016.

Klesá počet studentů středních i vysokých škol.

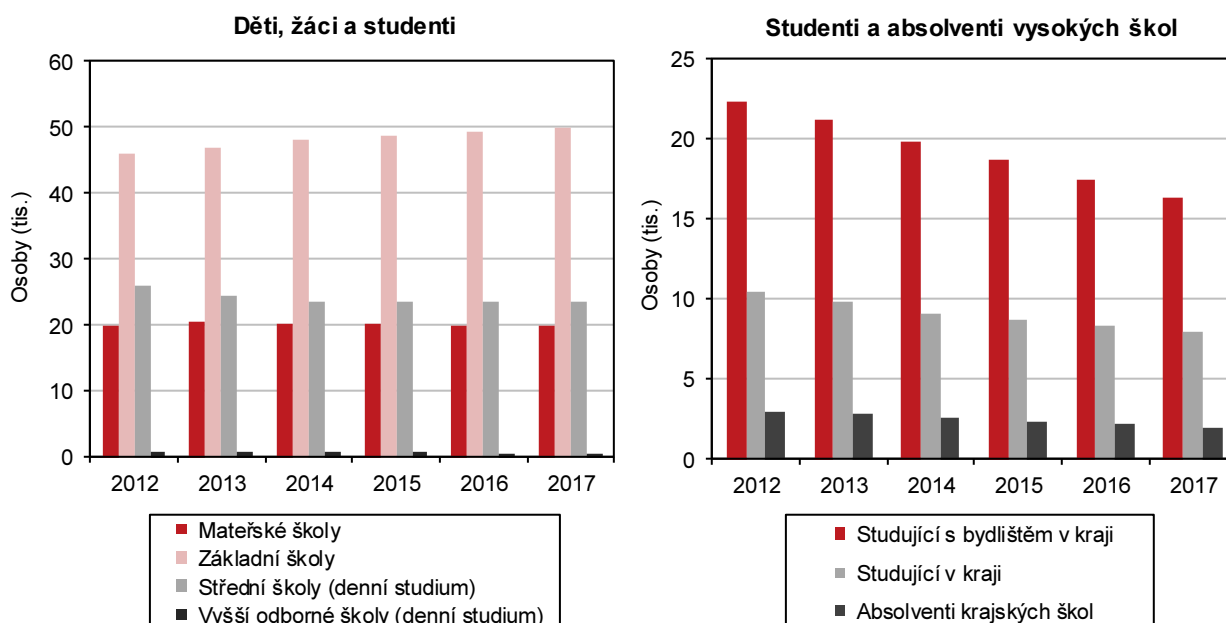
Pokračující pokles populačních ročníků vstupujících na střední a vysoké školy vedl k výraznému snížení počtu studujících v kraji. Počet studentů středních škol a konzervatoří v denním studiu v kraji se proti roku 2012 snížil o 9,6 % na 23,5 tis. studentů. Počet studentů vysokých škol s trvalým bydlištěm ve Zlínském kraji se zvyšoval až do roku 2009, kdy dosáhl 23,7 tisíc. V následujících letech se počty vysokoškoláků s bydlištěm v kraji pravidelně snižovaly až na 16,4 tisíc v roce 2017, což je minimum v posledním desetiletém období.

Počet studujících vysokou školu v kraji klesl.

Také počet studentů na vysokých školách ve Zlínském kraji postupně klesal, proti roku 2012 téměř o čtvrtinu. V akademickém roce 2017/2018 studovalo v kraji 8,8 tis. studentů, z toho 8,0 tis. bylo se stáním občanstvím ČR a z tohoto počtu tvořily 59,5 % ženy. V roce 2017 vysokou školu v kraji úspěšně dokončilo 2,1 tisíc absolventů, z toho 2,0 tis. se státním občanstvím ČR.

**Graf 2.14. Děti, žáci, studenti a absolventi škol ve Zlínském kraji**

Pramen: MŠMT



### Kultura a sport

Dobrá vybavenost obcí kulturním a sportovním zařízením.

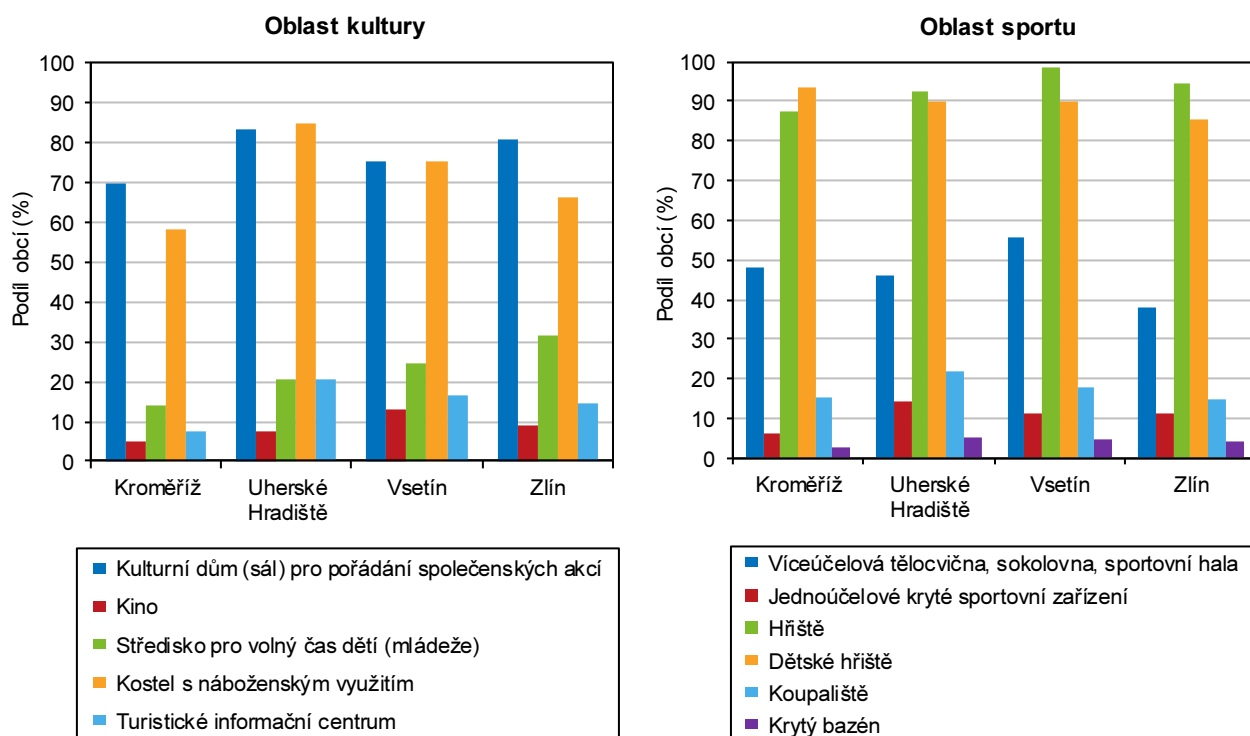
Nad republikovým průměrem bylo vybavení obcí kraje zařízeními jak z oblasti kultury, tak i sportu. Největší rozdíl proti republikové úrovni byl zjištěn u vybavenosti obcí kostelem s náboženským využitím. V kraji se nacházelo v 70,7 % obcí, což bylo o 14,3 proc. bodu více, než je republikový průměr. Největší podíl byl v okrese Uherské Hradiště, a to 84,6 %. Výrazný rozdíl byl i u vybavenosti kulturním domem pro pořádání společenských akcí. Podíl 77,5 % převyšoval průměr republiky o 10,8 proc. bodu. V rámci okresů kraje tvořil nejvyšší podíl v okrese Uherské Hradiště, 83,3 %. Kino bylo v 8,5 % obcí kraje, v celé ČR pouze v 7,2 %. Mezi okresy kraje byl nejvyšší podíl v okrese Vsetín - 13,1 %, zatímco v okrese Kroměříž jen 5,1 %. Sportovní vyžití umožňovaly víceúčelové tělocvičny, sokolovny, sportovní haly, které byly v 46,3 % obcí kraje, v okrese Vsetín dosahoval podíl 55,7 %. Proti



republikové úrovni byl krajský podíl vyšší o 13,1 procentního bodu, v případě hřišť přesahoval podíl v kraji 92,8 % republikovou úroveň o 10,0 procentního bodu.

**Graf 2.15. Veřejné občanské vybavení obcí podle okresů Zlínského kraje k 31. 12. 2016**

Zdroj: ČSÚ



### Zdravotnictví

Nejvíce lékařů bylo ve Zlínském okrese.

Vývoj přepočteného počtu lékařů ve státních i nestátních zařízeních ve Zlínském kraji byl poměrně stabilní. V roce 2012 počet činil 2 282 lékařů a v roce 2016 jejich množství mírně kleslo na 2 250. V letech 2014 a 2015 přechodně lehce vzrostl (2 351, resp. 2 373 lékařů). V kraji bylo v roce 2016 nejvíce lékařů ve zlínském okrese (862), následovalo Uherskohradištsko (495), Vsetín (470) a Kroměříž (424). V roce 2016 se Zlínský kraj podílel na celkovém počtu lékařů v České republice 4,6 %.

Nejvíce lékařů na 1000 obyvatel je v Hl. městě Praze.

Počet lékařů na 1000 obyvatel v kraji kulminoval za sledované období v letech 2014 a 2015 (4,0, resp. 4,1 lékařů na 1 000 obyvatel). V letech 2012 a 2016 činil jejich počet 3,9. Nejvyšší počet lékařů byl v Hlavním městě Praze. Od roku 2012 (7,6 lékařů) se zde navýšil v letech 2015 a 2016 na 8,0. Následoval Jihomoravský (4,2 v r. 2012 a 5,2 v r. 2016) a Olomoucký kraj (4,6; resp. 4,8).

Zlínský kraj se podílel 4,7 % na celkovém počtu lůžek v ČR.

V kraji bylo v nemocnicích v roce 2016 celkem 2 842 lůžek (včetně ambulantní části). Jejich počet se od roku 2012 příliš nelišil (2 849). K poklesu došlo v letech 2013, 2014 (shodně 2,6 tis.) a 2015 (2,5 tis.). V meziokresním srovnání podílu lůžek disponoval v roce 2016 tím nejvyšším zlínský okres (39,8 %), následoval uherskohradištský (24,6 %), vsetínský (22,8 %) a kroměřížský okres (12,8 %). Podíl lůžek v kraji činil 4,7 % všech lůžek v České republice.

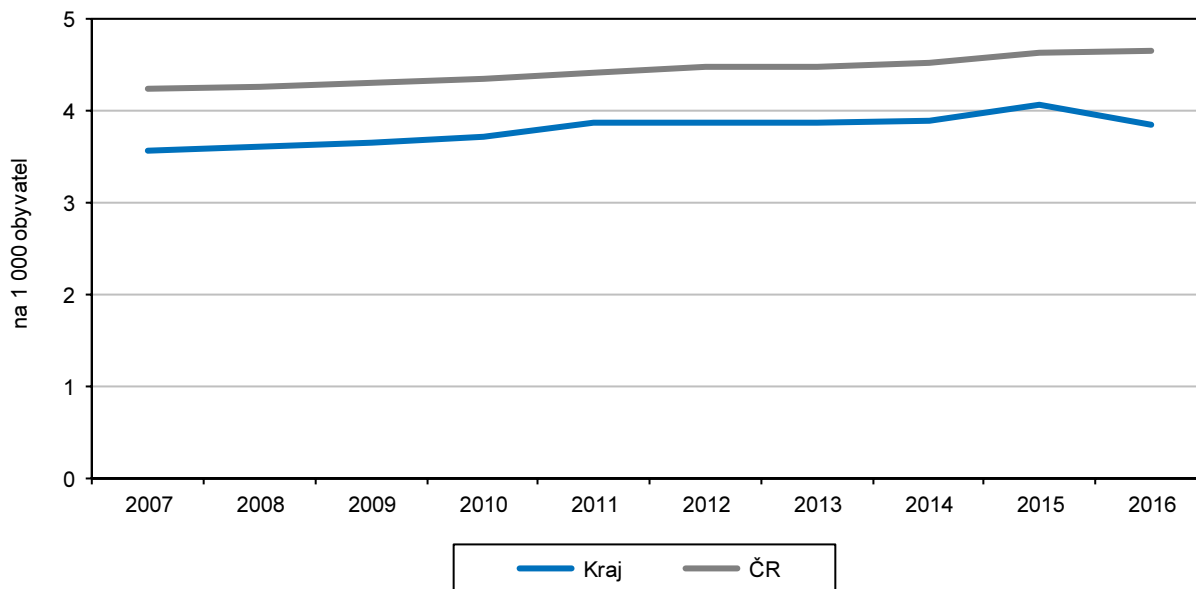
Za sledované období se zvýšil zejména v roce 2016 (poslední dostupná data) počet případů hospitalizace na 120 914 (o 5,1 % více oproti roku 2012). Při sledování využití lůžkového fondu v nemocnicích bylo zjištěno, že v roce 2016 na 10 000



obyvatel připadlo 2 070 realizovaných hospitalizací. V předchozích letech se tato hodnota pohybovala těsně pod hranicí 2 000. V roce 2016 nejvíce realizovaných hospitalizací připadlo na Hlavní město Prahu s počtem 2 599, následoval Jihomoravský a Olomoucký kraj se shodnou hodnotou 2 263 realizací.

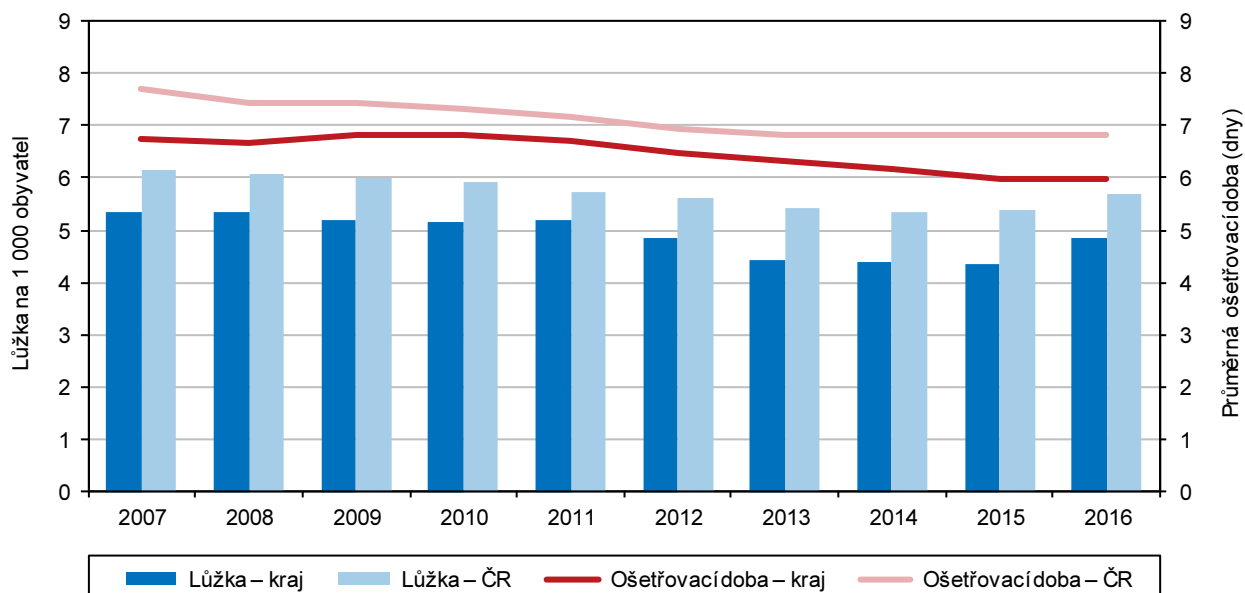
**Graf 2.16. Lékaři ve Zlínském kraji a ČR**

Pramen: ÚZIS



**Graf 2.17 Lůžka a ošetrovací doba v nemocnicích ve Zlínském kraji a ČR)**

Pramen: ÚZIS



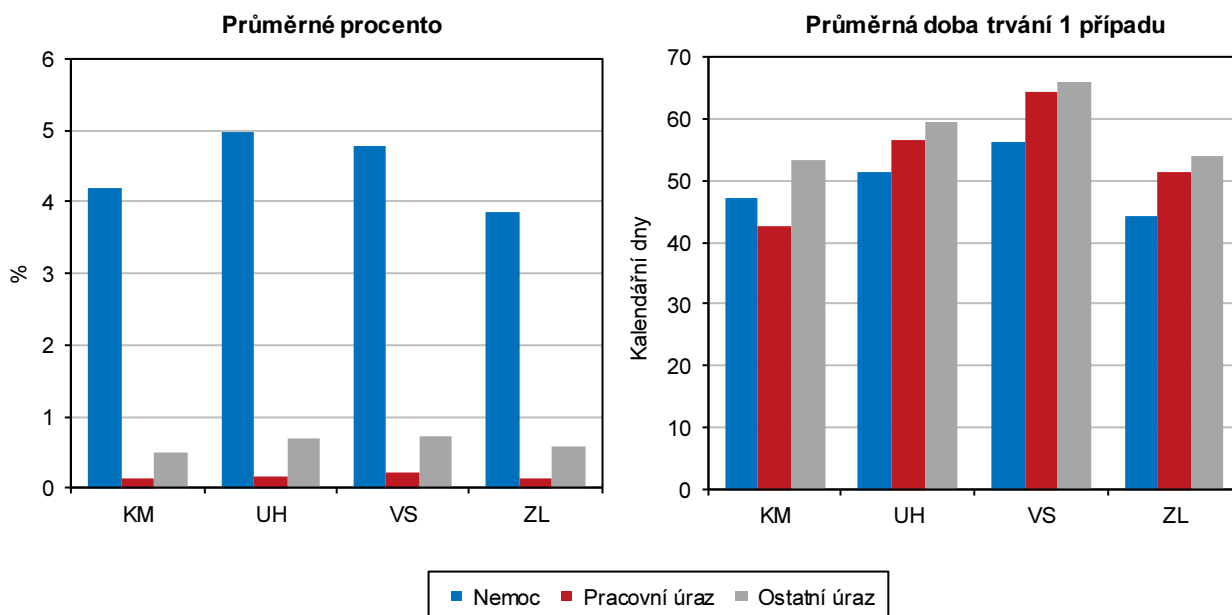
Počet nově hlášených případů dočasné pracovní neschopnosti vzrostl.

Ve Zlínském kraji počet nově hlášených případů dočasné pracovní neschopnosti od roku 2012 do roku 2017 narostl o 24 350 (o 41,5 %). V roce 2017 šlo o 83 061 případů. Za celou Českou republiku se jednalo o zvýšení za sledované období o 480 644, tj. o 28,1 %.

V letech 2011–2013 poskytoval zaměstnavatel po dobu prvních 21 dní dočasně pracovní neschopnosti zaměstnancům náhradu mzdy a OSSZ vyplácely nemocenské až od 22. kalendářního dne trvání dočasné pracovní neschopnosti; v době od 1. 1. 2014 zaměstnavatelé vyplácejí náhradu mzdy za období prvních 14 dnů trvání pracovní neschopnosti a od 15. kalendářního dne trvání dočasné pracovní neschopnosti má zaměstnanec nárok na dávku nemocenského pojištění, kterou vyplácí OSSZ.

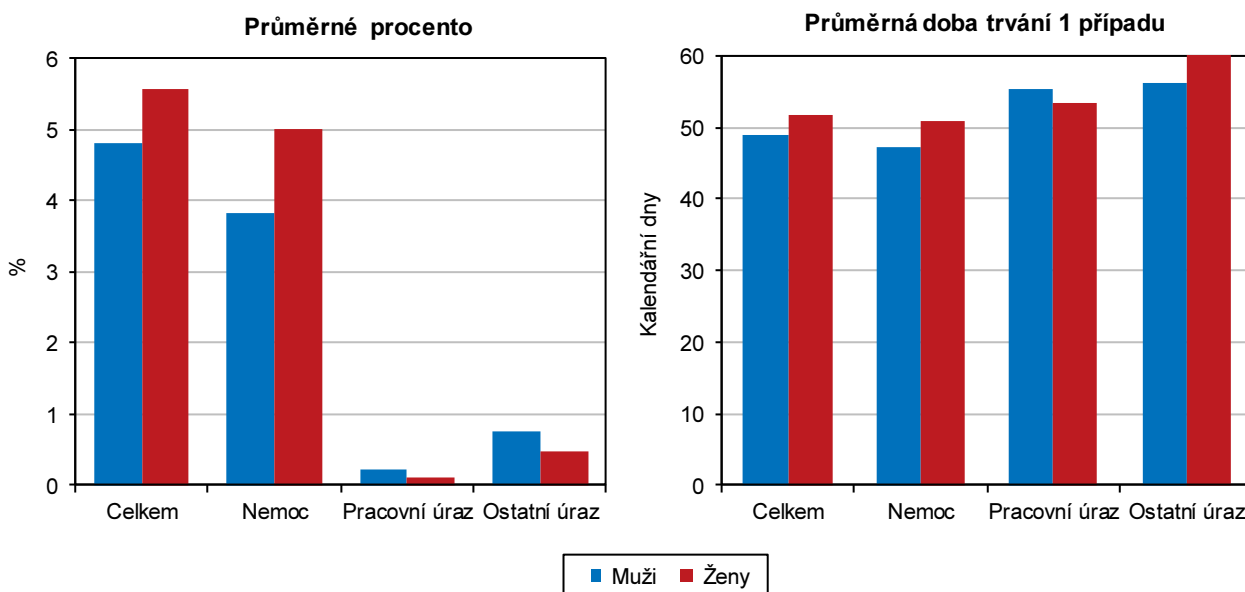
**Graf 2.18. Dočasná pracovní neschopnost v okresech Zlínského kraje v roce 2017**

Pramen: ČSSZ



**Graf 2.19. Dočasná pracovní neschopnost podle pohlaví ve Zlínském kraji v roce 2017**

Pramen: ČSSZ



V jednotlivých okresech Zlínského kraje došlo k největšímu procentuálnímu nárůstu nově hlášených případů pracovní neschopnosti za období 2012 až 2017 na



Uherskohradištsku (o 44,0 %), následovalo Kroměřížsko (43,7 %), Zlínsko (43,3 %) a nejnižší zvýšení bylo zaznamenáno na Vsetínsku (34,7 %).

Průměrné procento pracovní neschopnosti narostlo.

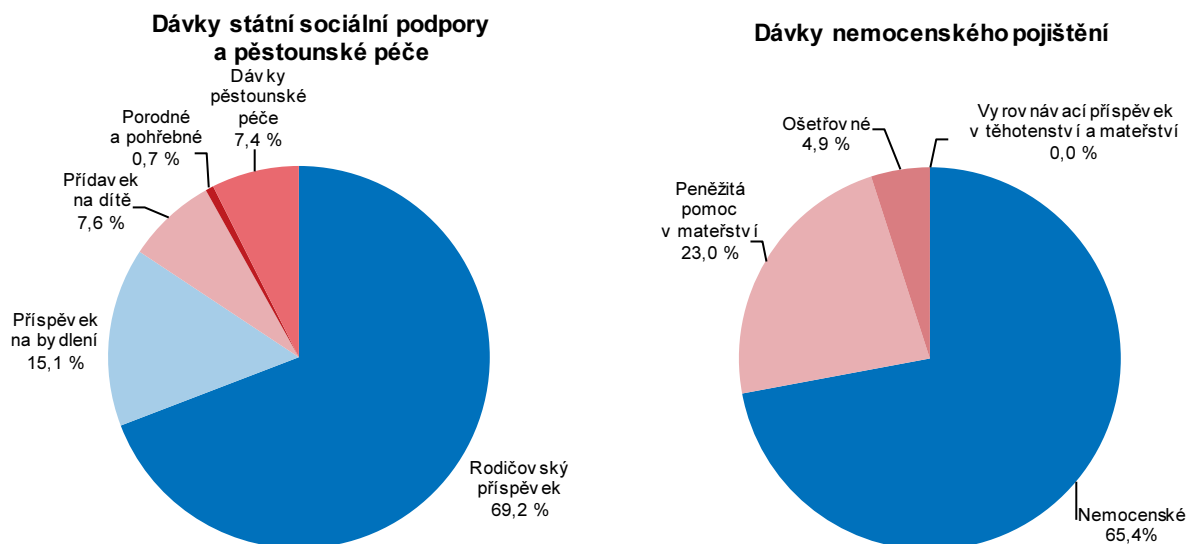
Průměrné procento pracovní neschopnosti (udává, kolik ze 100 pojištěnců je průměrně každý den v dočasné pracovní neschopnosti pro nemoc či úraz) vzrostlo za sledované období ze 4,108 na 5,173, tj. o 1,065 p.b. V okresech Zlínského kraje došlo k nejvyššímu nárůstu v uherskohradištském (o 1,216 p.b.), potom ve vsetínském (o 1,187 p.b.), kroměřížském okrese (o 1,033 p.b.) a nejmenší zvýšení bylo zjištěno na Zlínsku (0,908 p.b.). V roce 2012 byla průměrná doba trvání 1 případu dočasné pracovní neschopnosti v kraji 55,7 kalendářních dnů. V roce 2017 se snížila na 50,3 dnů (o 9,7 % méně). K největšímu poklesu došlo v okrese Zlín (o 11,9 %), pak v okrese Kroměříž (o 10,3 %) a Uherské Hradiště (9,8 %). V okrese Vsetín se tento ukazatel snížil jen o 5,6 %. V celé České republice klesla doba trvání o 3,5 dnů, což činilo snížení o 7,6 %.

### Nemocenské pojištění

Vývoj dávek nemocenského pojištění v kraji neustále roste. Celkové výdaje se zvýšily za zjišťované období o 507 791 tis. Kč, což bylo o 50,8 % více. Vydaná částka tak v roce 2017 činila 1 507 266 tis. Kč. V roce 2012 prostředky na nemocenské dávky dosáhly 680 766 tis. Kč. V roce 2017 se suma navýšila o 405 627 tis. Kč, tj. o 59,6 %, na 1 086 393 tis. Kč. Ošetřovné (dříve „podpora při ošetřování člena rodiny“) narostlo z 35 423 tis. Kč v roce 2012 na 74 512 tis. Kč v roce 2017, což znamenalo přírůstek o 39 089 Kč (110,3 %). Výdaje na peněžitou pomoc v mateřství se zvýšily za stanovené období o 62 891 tis. Kč (o 22,2 % tis. Kč) na 346 006 tis. Kč. Vyrovňovací příspěvek v těhotenství a mateřství dosáhl navýšení ze 171 tis. Kč v roce 2012 až na 355 tis. Kč v roce 2017, což znamenalo růst o 184 tis. Kč, tj. o 107,7 %.

**Graf 2.20. Výdaje na dávky státní sociální podpory a nemocenského pojištění ve Zlínském kraji v roce 2017**

Pramen: MPSV



## Sociální služby

Dávky vyplacené ve Zlínském kraji měly klesající tendenci a od roku 2012 klesly o 11,1 %. Téměř dvě třetiny podpory tvořil rodičovský příspěvek.

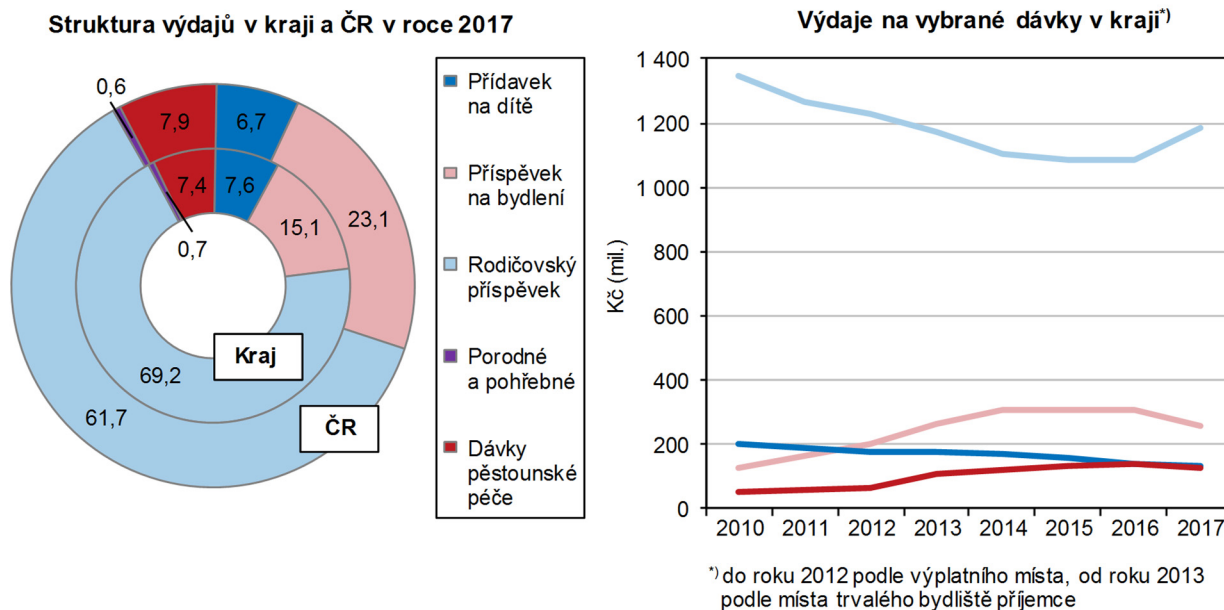
Systém státní sociální podpory (upraven zákonem č.117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů) zabezpečuje adresnou pomoc rodinám s nezaopatřenými dětmi ve stanovených sociálních situacích, na jejichž řešení rodina vlastními silami a prostředky nestačí. Jedná se o různé obtížné životní situace, jako je například nedostatečný příjem, péče o novorozené nebo malé dítě, neúplnost rodiny apod. Systém rovněž finančně přispívá rodinám a jednotlivcům s nízkými příjmy k úhradě nákladů na bydlení. Spadají zde přídatky na děti, příspěvek na bydlení, rodičovský příspěvek, porodné a taktéž pohřebné. Výdaje na dávky sociální podpory se od roku 2012 zvyšovaly a přesahovaly částku 37 mld. Kč. Pouze v loňském roce ani nedosáhly částky 35 mld. Kč (meziroční pokles o 9,2 %). Dávky vyplacené ve Zlínském kraji měly klesající tendenci a od roku 2012 klesly o 11,1 %. Počty vyplacených dávek celkem během sledovaných let v kraji klesaly (pokles o 22,0 %). Z celkové sumy vyplacených dávek téměř dvě třetiny tvořil rodičovský příspěvek. Téměř deset procent tvořily přídatky na dítě.

V roce 2017 činila dávka sociální podpory v přepočtu na jednoho obyvatele v kraji 2 727 Kč, což byl třetí nejvyšší výdaj mezi kraji.

Nejvyšší částky na dávky státní sociální podpory v přepočtu na jednoho obyvatele byly dlouhodobě vydávány v Ústeckém kraji, kde od roku 2013 přesáhly 4 000 Kč na jednoho obyvatele. Jen o něco nižší výdaje v přepočtu na obyvatele byly po celé sledované období evidovány v Moravskoslezském kraji. Ve Zlínském kraji se tyto částky pohybovaly v rozmezí 3 124 Kč v roce 2013 až po 2 727 Kč v loňském roce. Tento výdaj byl mezi kraji třetí nejvyšší.

**Graf 2.21. Výdaje na dávky státní sociální podpory a péčovské péče ve Zlínském kraji a ČR**

Pramen: MPSV



Počty lůžek v domovech pro seniory a v domovech pro osoby se zdravotním postižením během let klesaly.

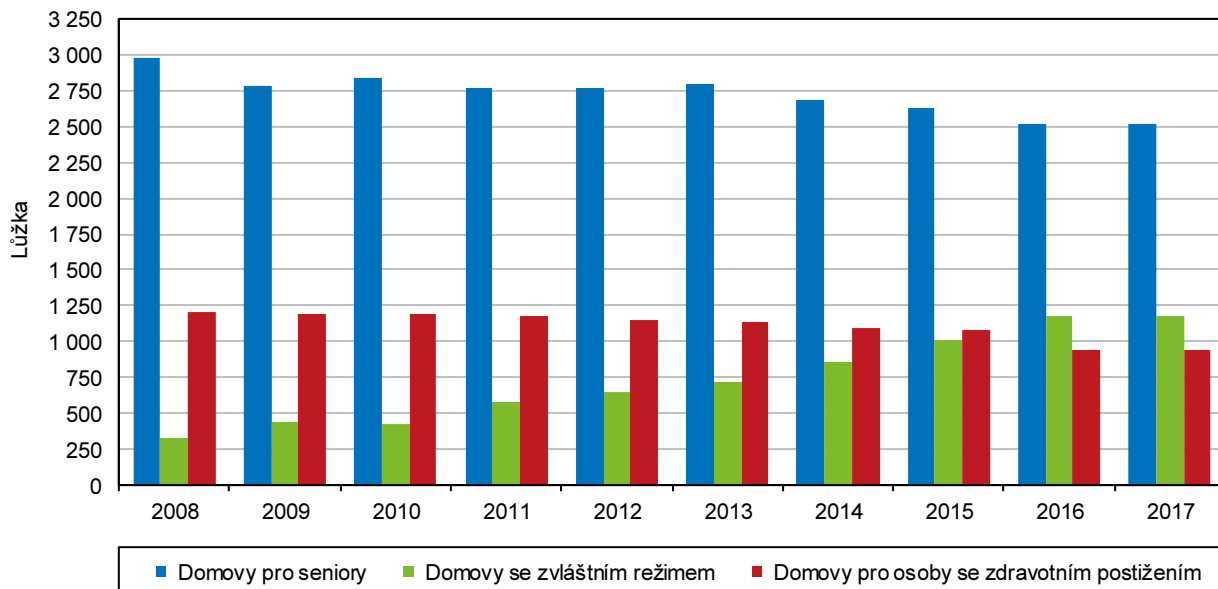
Hlavním smyslem sociálních služeb je zajištění pomoci při péči o vlastní osobu, zajištění stravování, ubytování, pomoci při zabezpečení chodu domácnosti, ošetřování, pomoc s výchovou, poradenství, zprostředkování kontaktu se společenským prostředím, psycho- a socioterapie a pomoc při prosazování práv a zájmů. Sociální služby se poskytují jako služby pobytové, ambulantní nebo terénní. Nejčastějším využívaným druhem pobytových služeb jsou domovy pro seniory. Ve Zlínském kraji bylo v loňském roce 37 domovů pro seniory se 2 490 lůžky. Přestože se počet domovů od roku 2012 o jeden zvýšil, tak počet lůžek se během sledovaných let snížil o 279. V kraji bylo 18 Domovů pro osoby se zdravotním



postižením, jejichž počet v průběhu let zůstával na stejné úrovni, ovšem počet lůžek se během let snížil o 226. Jinak na tom byly azylové domy, jejichž počet zůstával stejný (13), ale počet lůžek v těchto domech od roku 2012 vzrostl o 42. Nejvíce v kraji přibýlo Domovů se zvláštním režimem a to o 7. V roce 2016 jich měl kraj 23 a počet lůžek se v těchto zařízeních navýšil o 545.

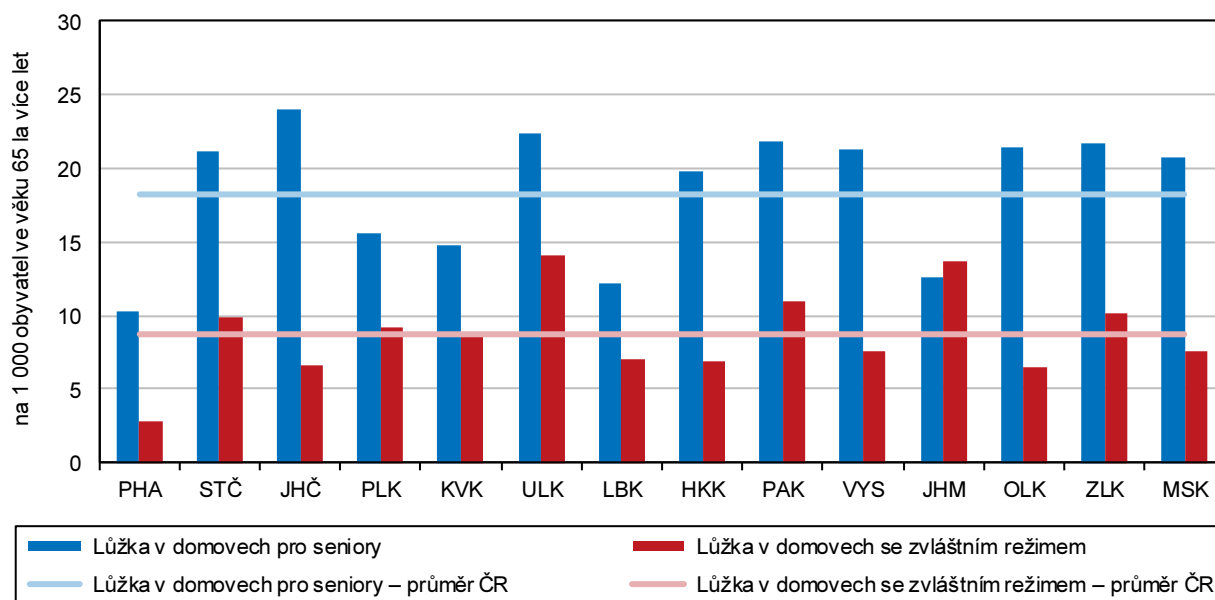
**Graf 2.22. Lůžka ve vybraných pobytových zařízeních sociálních služeb ve Zlínském kraji**

Pramen: MPSV



**Graf 2.23. Lůžka v domovech pro seniory a v domovech se zvláštním režimem v krajích v roce 2017**

Pramen: MPSV



### Důchodci, důchody

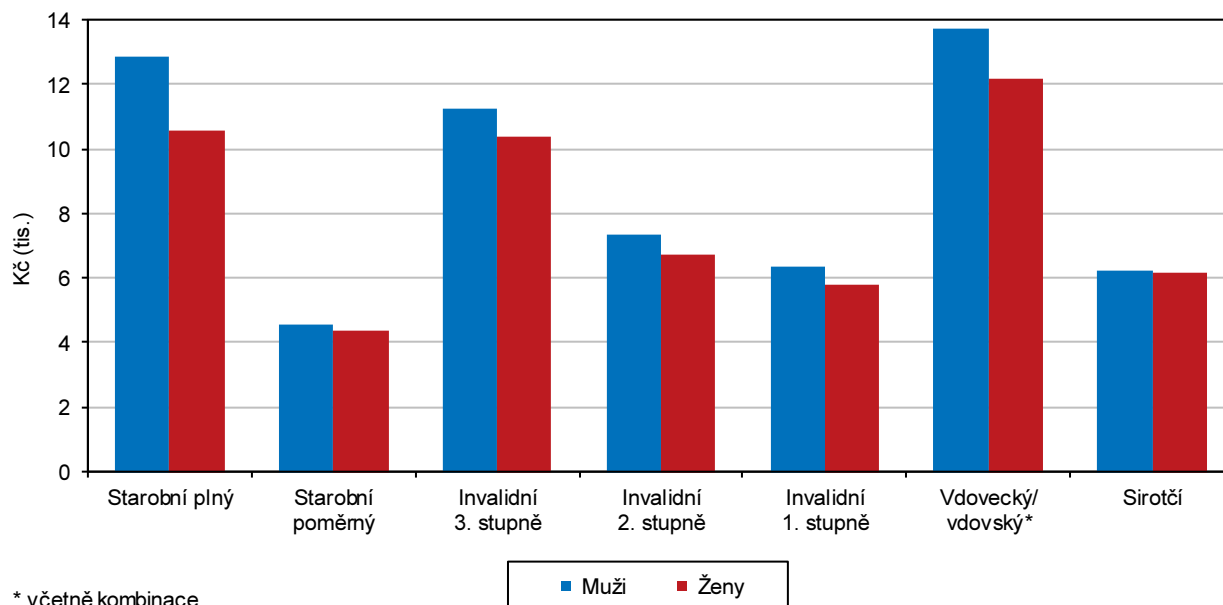
Počet příjemců důchodů meziročně vzrostl o 265.

Z dlouhodobého pohledu dosáhl počet příjemců důchodu v kraji svého maxima v roce 2011 (169,2 tis. osob), pokles v následujících letech se zastavil v roce 2014. V posledních třech letech se počet opět zvyšoval až na 168,8 tisíc osob v roce 2017.

Mezi osobami pobírajícími některý z důchodů převažovaly ženy, jejich podíl se postupně snižoval – z 60,5 % v roce 2012 na 59,7 % v posledním sledovaném roce. V roce 2017 tak bylo mezi příjemci důchodů 100,7 tis. žen a 68,1 tis. mužů.

**Graf 2.24. Průměrné důchody podle druhu důchodu a pohlaví ve Zlínském kraji v prosinci 2017**

Pramen: ČSSZ



Převládají příjemci starobního důchodu.

Rozhodující význam mezi příjemci důchodu měly osoby pobírající starobní důchod, ať už spolu s vdovským/vdoveckým důchodem nebo samostatně, podle metodiky MPSV ČR bez poměrného starobního důchodu. V roce 2017 jejich počet dosáhl 138,6 tis., což představuje 82,1 % z celkového počtu příjemců důchodu. Ve srovnání s rokem 2016 došlo k nárůstu o 0,4 proc. bodu. Převažovaly ženy, jejich podíl představoval 61,8 %.

Počet starobních důchodců se zvyšuje.

Počet osob, které pobíraly starobní důchod sólo bez souběhu s vdovským či vdoveckým důchodem, rostl již čtvrtým rokem v řadě. V roce 2017 pobíralo tento důchod 101,8 tis. osob, což je o 3,9 tis. osob více než v roce 2012. Vzhledem k věkové struktuře obyvatel kraje bylo větší zastoupení žen, představovaly 53,2 %.

Výrazná převaha žen v příjemcích pozůstalostních důchodů.

Každoročně klesal počet příjemců vdovského důchodu (včetně souběhu, např. se starobním nebo invalidním důchodem). Za celé období byl zaznamenán pokles o 1,6 tis. osob, přitom u mužů, tedy příjemců vdoveckého důchodu (včetně souběhu), došlo k mírnému nárůstu (o 93 osob). V roce 2017 pobíralo pozůstalostní důchod 33 630 žen a 5 669 mužů.

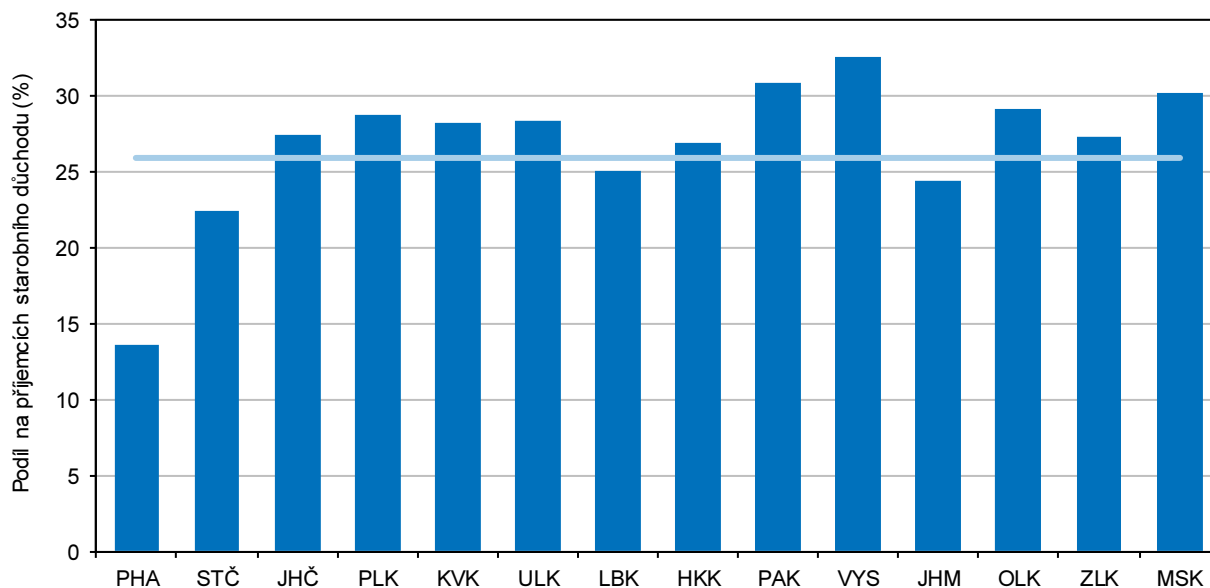
Počet invalidních důchodců zůstal na úrovni roku 2016.

Invalidní důchod pobíralo v kraji 25,2 tis. osob, z toho v 45,5 % se jednalo o invalidní důchod třetího stupně. Jeho průměrná výše byla 10 839 Kč a průměrný věk uživatelů tohoto důchodu byl 49,5 let. Invalidní důchod druhého stupně pobíralo 15,0 % a jeho průměrná výše byla 7 053 Kč. U prvního stupně to bylo 6 080 Kč a nárok na něj mělo 39,5 % z celkového počtu uživatelů invalidního důchodu. Za sledované období (2012 až 2017) klesl celkový počet osob s nárokem na invalidní důchod téměř o 1,4 tis. osob. Výrazněji se snížení projevovalo v letech 2012 až 2015, v posledních dvou letech zůstal počet na zhruba na stejné úrovni. Ve struktuře osob s invalidním důchodem se ve sledovaném období snížilo zastoupení osob s tímto důchodem třetího stupně, u ostatních kategorií se podíl zvýšil.



**Graf 2.25. Příjemci předčasného starobního důchodu v krajích v prosinci 2017**

Pramen: ČSSZ



Roste počet osob s předčasným důchodem.

Zvyšování věku odchodu do starobního důchodu i obtížná situace osob v předdůchodovém věku na trhu práce vede ke zvyšování počtu osob pobírajících předčasný starobní důchod. V roce 2017 byl zaznamenán meziroční nárůst o 2,7 %, za celé sledované období o 18,9 %, což představuje 6,0 tis. osob. Předčasný starobní důchod v kraji, samostatně nebo v kombinaci s pozůstalostním důchodem, pobíralo 37 782 osob, tedy o 2,7 % více než v roce 2016. Podíl příjemců předčasného starobního důchodu na počtu příjemců starobního důchodu vzrostl na 27,3 % (na počátku sledovaného období to bylo 23,5 %). V krajích se podíl pohyboval v rozmezí od 13,6 % (Hl. město Praha) po 32,5 % v kraji Vysočina. Ve Zlínském kraji je dlouhodobě nejvyšší v okrese Vsetín, v roce 2017 dosáhl 32,1 %. Naopak nejmenší byl zjištěn v okrese Kroměříž, 23,7 %.

Předčasný důchod byl častější u žen.

V úhrnu příjemců předčasného důchodu převažují ženy, jejich podíl se v celém sledovaném období pohyboval na úrovni 57 procent. Ve sledovaném období rostl rychleji počet příjemců – žen, a to o 19,9 %, u mužů byl zjištěn nárůst o 17,7 %. Předčasný důchod pobíralo v kraji 21 824 žen a 15 958 mužů.

Průměrný důchod v kraji byl dlouhodobě pod republikovým průměrem.

Zlínský kraj výší celkového důchodu dlouhodobě zaostával za průměrem České republiky. V roce 2017 celkový důchod vyplácený ve Zlínském kraji dosáhl částky 11 253 Kč. Proti průměru ČR byl o 182 Kč nižší, ve srovnání s ostatními kraji byl osmý nejvyšší. Zvyšování průměrné výše důchodu v kraji odpovídalo vývoji na úrovni celé republiky, ve sledovaném období se průměrná výše důchodu zvýšila o 970 Kč.

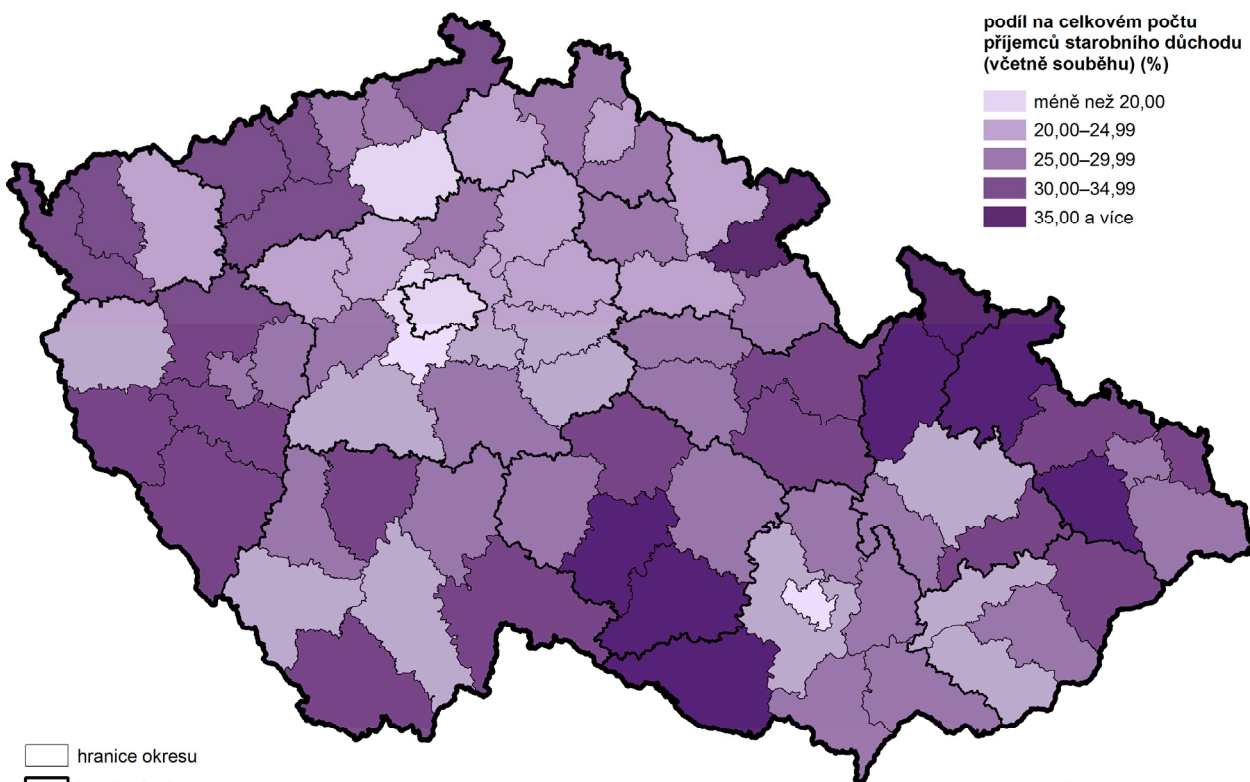
Průměrný starobní důchod (bez souběhu s vdovským/vdoveckým důchodem, bez poměrného starobního důchodu) ve Zlínském kraji na konci roku 2017 činil 11 638 Kč, byl proti průměru ČR nižší o 228 Kč a ve srovnání s ostatními kraji byl 5. nejnižší. Nejvyšší důchody celkové i starobní byly v prosinci roku 2017 vypláceny v Hl. m. Praze. Nejnižší celkové důchody měli důchodci v Ústeckém kraji, nejnižší starobní důchody pobírali důchodci žijící v Olomouckém kraji. Starobní „sólo“ důchod mužů v kraji dosáhl v prosinci 2017 částky 12 839 Kč, žen 10 579 Kč.



Starobní důchod žen o více než 2 tis. Kč nižší proti mužům.

Průměrný důchod žen představuje 82,4 % průměrného důchodu mužů. Rozdíl mezi průměrným důchodem mužů a žen se neustále zvyšuje, z 2 070 Kč v roce 2012 na 2 260 Kč v roce 2017. Ve srovnání s mediánem mezd představuje průměrný důchod u mužů 47,1 % a u žen 47,9 % mzdového mediánu.

### Příjemci předčasného starobního důchodu v okresech v prosinci 2017



Pramen: ČSSZ, vlastní dopočet

### Kriminalita, dopravní nehody, požáry

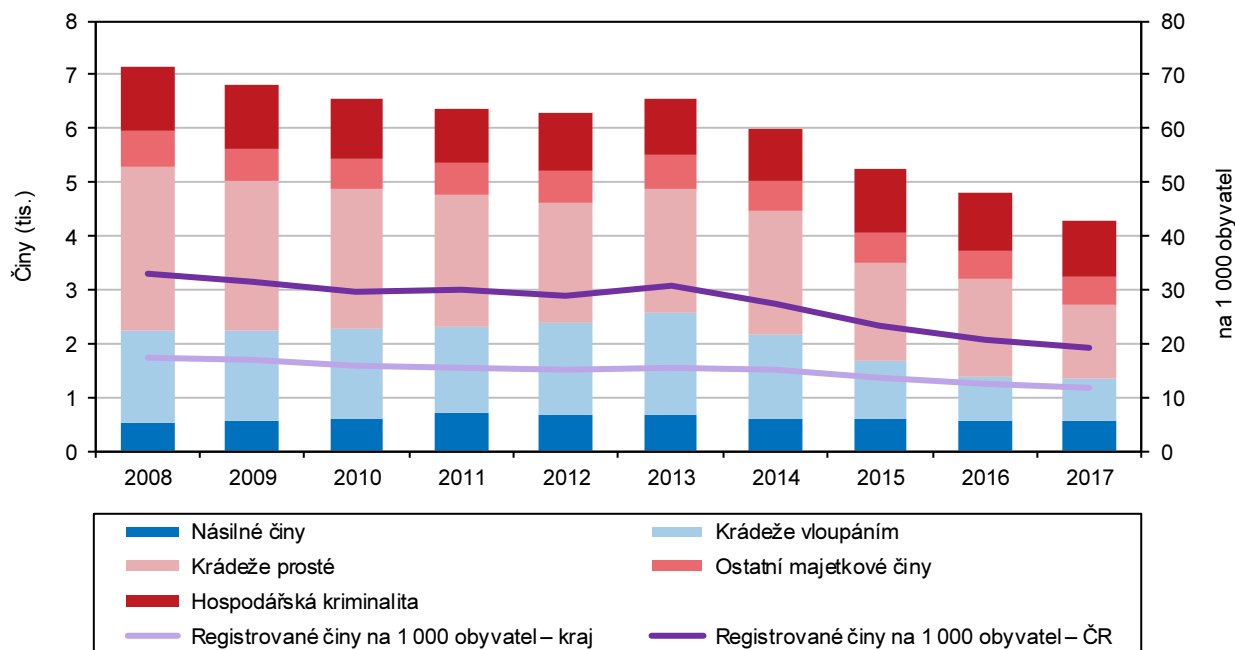
Vývoj celkové kriminality měl sestupnou tendenci.

Vývoj celkové kriminality ve Zlínském kraji měl za sledované období sestupnou tendenci. V roce 2017 bylo spácháno o 2 020 registrovaných trestných činů méně (o 22,7 %), tj. celkem 6 867 trestných činů, než v roce 2012. Největší snížení bylo zaznamenáno ve zlínském okrese (o 24,4 %; tj. o 678 méně). U celkové kriminality, registrovaných trestných činů na 1 000 obyvatel středního stavu, došlo v kraji ke snížení o 3,3 p.b. na 11,8 % v roce 2017. Nejvíce poklesla hodnota na Vsetínsku (o 4,0 p.b.) a nejméně na Uherskohradištsku (o 2,6 p.b.).

V porovnání s ostatními kraji měl v roce 2017 Zlínský kraj nejnižší obecnou kriminalitu (na 1 000 obyvatel). Nižší hodnoty dosáhl už jen Kraj Vysočina s 10,7 % a Pardubický kraj s 11,2 %. Nejvyšší celková kriminalita byla vykázána v Hlavním městě Praze s 39,4 %.

**Graf 2.26. Registrované trestné činy ve Zlínském kraji a ČR**

Pramen: Policejní prezidium ČR



Poklesla objasňenost trestných činů.

V roce 2012 bylo v kraji registrováno 687 násilných trestných činů oproti 565 spáchaným v roce 2017. Jednalo se o pokles o 17,8 %.

U hospodářské kriminality došlo za zkoumané období ke snížení o 29 činů (o 2,7 %) na 1 028, avšak nejvyšší hodnota byla zaznamenána v roce 2015, kdy bylo vyšetřováno 1 182 skutků. O více než polovinu klesl počet loupeží (o 52,1 %) na 45 v roce 2017. Vloupání do bytů se snížilo ze 195 činů na 161 (tj. o 17,4 %). Trestné činy znásilnění jsou stabilně nad hranicí 20 skutků (23 v roce 2012 a 22 v roce 2017). Nejvyššího počtu nahlášených znásilnění bylo dosaženo v roce 2014 (29). V posledních 4 letech bylo nejvíce těchto trestných činů páčáno v okrese Uherské Hradiště (počet mezi 7 až 9). Za poslední dva roky výrazně poklesl počet vražd. V roce 2012 jich bylo spácháno 15 a v roce 2013 dokonce 17. V letech 2016 a 2017 došlo ke snížení o více než polovinu na 5, resp. 6 vražd v kraji.

Objasňenost trestných činů (celková kriminalita) za sledované období v kraji klesla o 11,3 % na 4 292 činů objasněných v roce 2017 (oproti 4 841 obj. činům v roce 2012).

Počet dopravních nehod stoupal.

U dopravních nehod v kraji za sledované období byl zaznamenán nárůst o 1 190, tj. o 39,3 %. V roce 2017 bylo hlášeno 4 215 nehod. S tímto vývojem stoupal i počet dopravních nehod na 1 000 obyvatel. Z 5,1 v roce 2012 se počet dostal na 6,9 v roce 2016. Nejvyšší hodnota v kraji byla zaznamenána ve zlínském okrese (7,9), následoval okres Uherské Hradiště (7,4), Kroměříž (6,5) a nejnižší počet vykázal Vsetín (5,5).

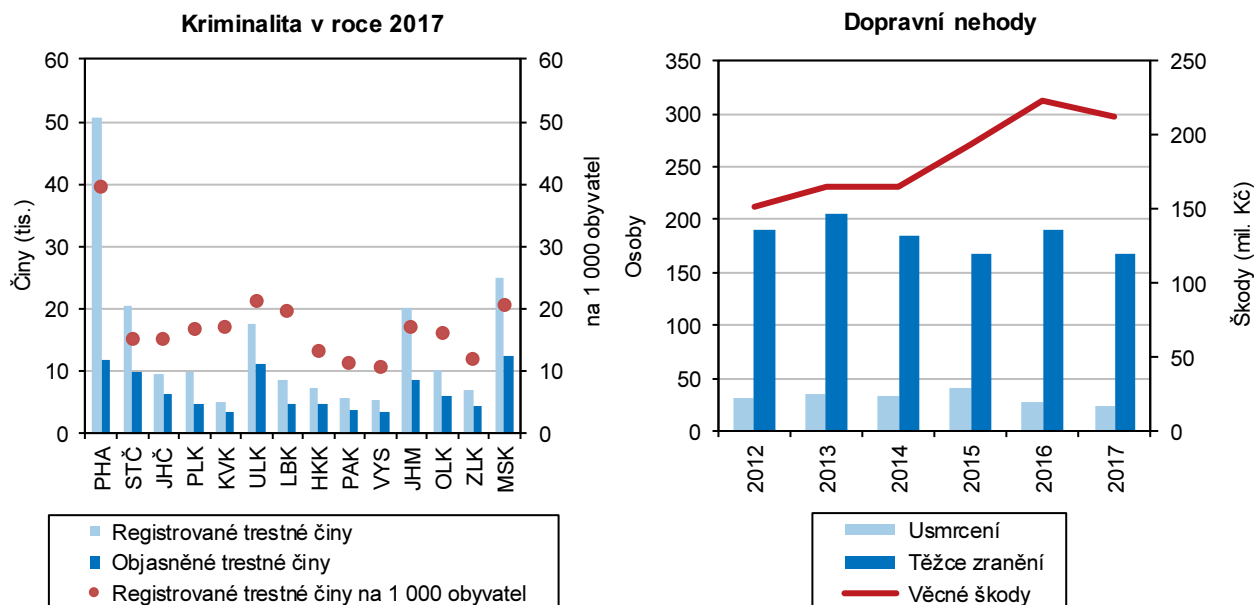
Při celorepublikovém porovnání se Zlínský kraj v roce 2017 dostal s 4 215 nehodami na 4. nejnižší příčku za Pardubický (3 970), Plzeňský (3 590) a Karlovarský kraj (2 967). Nejvyšší počet dopravních nehod vykázalo Hlavní město Praha (23 032) a Středočeský kraj (14 707).

Vývoj počtu usmrcených osob při dopravních nehodách (do 24 hodin po nehodě) se v jednotlivých letech lišil. Mezi lety 2012 až 2014 se pohyboval mezi 31 až 35

osobami. V roce 2015 dosáhl 41 osob a v roce 2016 se snížil na 27 usmrcených osob.

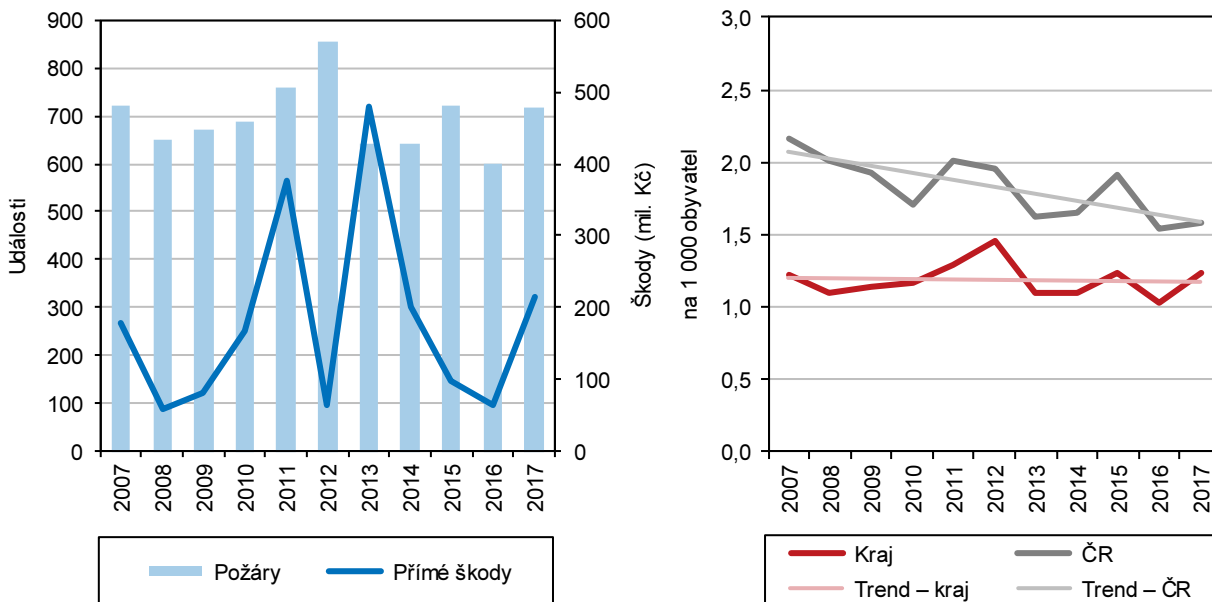
**Graf 2.27. Kriminalita v krajích a dopravní nehody ve Zlínském kraji**

Pramen: Policejní prezidium ČR



**Graf 2.28. Požáry ve Zlínském kraji**

Pramen: Hasičský záchranný sbor ČR



Počet bodovaných řidičů poklesl.

Počet bodovaných řidičů se za sledované období v kraji snížil z 30 813 v roce 2012 na 25 019 v roce 2017. Podíl bodovaných řidičů na celkovém počtu řidičů činil na počátku 8,39 % (9. místo mezi kraji ČR) a na konci období 6,69 % (10. příčka mezi kraji). Nejvyšší podíl bodovaných řidičů na počtu řidičů v republice vykazoval stabilně Ústecký a Karlovarský kraj.



Požárů ubývalo, zvyšovala se přímá škoda.

Počet požárů měl sestupnou tendenci. V kraji bylo zaznamenáno v roce 2012 celkem 856 požárů, což bylo o 16,0 % více, než v roce 2017, kdy bylo hlášeno 719 případů. K úbytku došlo i v celé České republice a to o 3 731 (pokles o 18,2 %) hlášených požárů.

Vývoj počtu případů na 1 000 obyvatel také zaznamenal snížení z 1,5 na 1,2. Ve Zlínském a Královéhradeckém kraji byl v roce 2017 tento ukazatel nejnižší za celou Českou republiku.

Přímá škoda se zvýšila o 150 036,5 tis. Kč, tj. o 235,6 % z 63 675,0 tis. Kč v roce 2012 na 213 711,5 tis. Kč v roce 2017. Přímá škoda na 1 požár stoupla o 222 847,7 Kč; tj. o 299,6 %.

### Bodové hodnocení řidičů v krajích ČR v roce 2017

